

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 - telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 - tel. 3122, 3492.
Pozurznica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 - telefon št. 2455.
Pozurznica Celje: Kocenova ul. št. 2
telefon št. 190
Računi pri post. bek. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 18.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Arabski svet in Evropa

Vojne med Turčijo in Francijo sicer
—, kakor so jo napovedovali neka-
teri preveč senzacijski željni listi zaradi
spora o onem obmejnem sandžaku v Si-
riji. Kljub temu pa evropski narodi ne
smejo zapirati oči pred razvojem, ki po-
spešeno napreduje v arabskih pokraj-
inah in ki lahko nad Evropo prikljiče še
marsikak grozeč oblak. Najboljše zna-
menje, kako se budi arabski svet in
kako se z njim zvezani problemi priče-
njajo v rastoči meri postavljati v poli-
tično areno, je dejstvo, da sta sedaj na
delu v arabskih deželah kar dve komi-
siji, dočim se je v Egiptu pravkar do-
vršil sporazum med to arabsko državo
in evropsko veselo. Naznačeni pojavi
so za Evropo tem bolj važni, ker ne gre
za majhno narodno skupino, marveč za
veliko jezikovno enoto. Res da se o
arabskem svetu ne da reči, da bi pred-
stavljal že sedaj tudi nacionalno enoto,
pač pa imamo že versko, enotnost, islam,
sko skupnost, ki v bližnjem Orientu
morda še več pomeni, kakor bi pomenila
zavest nacionalne skupnosti.

Ako bi Arabci živeli kje v osrčju ali
v vzhodni polovici Azije, bi njihove
razmere in njihovi dogodki najbrž ne
vzbujali takega zanimanja bele rase.
Toda njih zemlje leže ob Sredozemskem
morju, in to ob njegovih južnovzhodnih
obalah, torej tamkaj, koder vodijo mi-
mo najvažnejše poti med Evropo ter
vzhodno Azijo, vzhodno Afriko in Av-
stralijo. Ta njihova geopolitična lega je
vzrok, da mora Evropa posvečati naj-
večjo pozornost gibanju, ki se tam po-
javlja že v krepkih stopnjah razmaha.

V Siriji se mudi komisija treh nev-
tralnih strokovnjakov, ki jih je tja po-
sloalo Društvo narodov, da preišče
stvarno stanje na sirsko-turški meji ter
podajo poročilo o dejanski vsebini tur-
ških očitkov in zahtev glede aleksan-
dretskega sandžaka. Skoro istočasno je
prispele poročila, da je sirska narodna
skupščina soglasno potrdila pogodbo s
Francijo, s katero se ureja samostojnost
Sirije, organizirane v obliki dveh re-
publik, sirske in libanonske. Arabsko
nacionalno gibanje, ki ima eno svojih
glavnih ognjišč ravno v Siriji, dobiva
s tem važno oporo za nadaljnji razmah.
Tu bo hkrati prvi primer konflikta med
novim arabskim in prenovljenim tur-
škim nacionalizmom. Konflikt se odi-
grava že po načinu evropskih narodnih
sporov. Vrstijo se spopadi med turki-
mi in arabskimi manifestanti, pri čemer
so na boljšem Turki, ki imajo za seboj
večino mestnega prebivalstva in simpa-
tije vseh drugorodcev, dočim so Arabci
naseljeni pretežno na kmetih. Delo pre-
iskovalne komisije zato ne bo ravno
lahko.

Se mnogo težavnejše pa je delo druge
komisije na arabski zemlji, one v Pale-
stini. Arabski nacionalisti so sicer opu-
stili svoj boj kot in so sklenili s komisijo
sodelovati. Slej ko prej pa vztrajajo na
svoji zahtevi, da se ukine nadaljnje do-
seljevanje židov. Jedro konflikta je tudi
tu nasprotje med Arabci in drugorodci,
toda spor je bolj kompliciran zaradi
tega, ker je bila Anglija židom obljui-
bila, da jim bo dala Palestino za ob-
novljeno domovino. Res je britanska
vlada do sedaj ponovno pokazala, da
hoče svojo besedo držati in da se ne
misli ukloniti arabskemu terorju.

Po izidu svetovne vojne so arabske
pokrajine, ki so poprej spadale pod
Turčijo, dobile večjo ali manjšo politi-
čno samostojnost. V teh osemnajstih ali
devetnajstih letih se je pokazalo, da so
Arabci izredno netolerantno ljudstvo,
ki ni prav nič naklonjeno misli za kako
demokratsko sožitje z drugorodci in
drugoverci. Videlo se je to v Iraku in
Siriji, v Libanonu in Palestini, deloma
tudi v Transjordanu in v Egiptu. Kar
se Palestine tiče, je res treba priznati,
da je težnja po osnovenju židovske dr-
žave trda zahteva za arabski svet, saj
bi se z njo sredi njegovega področja
uredila tujerodna država. V drugih
arabskih pokrajinah pa ni nikake slič-
ne nevarnosti za arabske nacionalne ali
verske interese in zato res ni mogoče
govoriti o drugem kakor o nestrpnosti.
Vir nestrpnosti je deloma v islamu,
največ pa v porajajočem se arabskem
nacionalizmu.

Nekatere arabske države so že po-
polnoma samostojne, druge samo napol,
tretje so še v kolonialnem razmerju.
Med njimi se pletejo stiki, ki stremijo
k federativni zvezi že samostojnih in k
osamosvojitvi še kolonialnih dežel. Ne-
dvomno je razvoj še daleč od tega čila,
toda težnje so resne, pa bi bilo zelo na-
pačno, ako bi jih podcenjevali. Vedno
česte prihajajo tudi vesti, ki govorijo
o poskusih, da se obnovi islamski kalifat.
Tudi v tem pogledu stvari še niso blizu
zrelega stadija. Prav konkreten pa je
že sporazum med državo Ibn Sauda in
med Egiptom, od katerega bo potem le
še mal korak do tesnejših stikov z Ira-
kom in osamosvojenjo Sirijo.

Kdor gleda ves ta razvoj in vse te
dogodke ne more dvomiti, da zbira
arabski svet svoje sile ter se priprav-
lja na veliko nacionalno in politično

POMIRLJIVA HITLERJEVA IZJAVA

„Nemčija nima teritorialnih teženj niti v Španiji niti v španskem Maroku“ — Znatno omiljenje napetosti

Pariz, 12. januarja. br. Napetost, ki je
zavladala zadnje dni med Francijo in
Nemčijo zaradi dozdevnega prodiranja
Nemcev v španski Maroko, je danes
znatno popustila. Tako v francoskem, ka-
kor v nemškem tisku so izostali ostri
medsebojni napadi zadnjih dni in je vsa
pozornost tiska usmerjena na prizadeva-
nje, da nastopi zopet pomirjenje ter da
se vse zainteresirane države solidarno
posvetijo nevtralizaciji španske držav-
ljanske vojne.

K pomirjenju je največ pripomogel raz-
govor, ki ga je imel francoski poslanik v
Berlinu Francois Poncet včeraj popoldne
pred svojim odhodom v Pariz z nemškim
kancelarjem Hitlerjem. Kancelar Hitler je
pri tej priliki dal Franciji svečano zagoto-
vilo, da Nemčija nima nikakih aspiracij
na špansko ozemlje, niti v Španiji sami
niti v španskih kolonijah. Nemčija je slej
ko prej odločno za to, da se ohrani teri-
torialna nedotakljivost Španije ne glede na
to, kdo bo zmagal v državljanski vojni.

Poncet je davi prispel v Pariz in je ta-
kaj po svojem prihodu podal zunanemu
ministru Delbosu obširno poročilo. V vlad-
nih krogih odločno zanikajo, da bi bil
Poncet prinesel v Pariz kakršnekoli
predloge Nemčije glede Španije ali glede
nove ureditve gospodarskih odnošajev
med Francijo in Nemčijo.

Napovedano potovanje nemškega gos-
podarskega ministra dr. Schachta v Pariz je
odgovorno do konca meseca, komunistični
listi pa že sedaj protestirajo proti temu
obisku in proti vsaki gospodarski podpori
Nemčiji, ker stremi samo po tem, da do-
bi sredstva za svoje oboroževanje, da bi
mogla pozneje vsiliti Evropi svojo poli-
tiko.

V splošnem prevladuje vtis, da se je po-
men dogodka v španskem Maroku neko-
liko pretiraval v preveč senzacionalnih
poročilih, ki niso povsem točno opisovala
dejanskega položaja v Maroku. V političnih
krogih so prepričani, da je nastopilo
znatno omiljenje položaja le zaradi ene-
gačnega nastopa francoske mornarice v
afriških vodah, kar seveda ni ostalo brez
vtisa na nemške vojaške kroge, ki so se
uprili vsaki novi pustolovščini. Se bolj je
Berlin vzemirilo čimdalje bolj temno so-
delovanje francoske in angleške vlade, ki
se je prav te dni znova pokazalo na ne-
dvoumen način. V informiranih krogih
namreč danes znova poudarjajo, da je so-
delovanje med Parizom in Londonom gle-
de Španije tako trdno in vseskozi prisrčno
ter intimno, da ga ne more razdreti noben
neproten poizkus.

V Parizu pričakujejo še dejanj

»Petit Parisien« piše, da je Hitlerjeva iz-
java napravila odlični vtis tako v francoskih
diplomatskih krogih kakor tudi v Londonu,
o odgovoru španskega vrhovnega komi-
sarja v Tetuanu francoskemu konzulu pa
pravi: Vrhovni komisar je sicer nemo pre-
šel preko »prostovoljcev« in drugih preob-
lečenih vojaških oseb, ki so jih v precejš-
njem številu in neizpodbitno videli v Meli-
li in Ceuti, toda ne izglabljam upanja, da
bodo prav tako hitro izginili, kakor so se
pojavi, ker oblasti v Tetuanu sedaj razu-
mejo težke mednarodne posledice, ki bi jih
moglo povzročiti izkrcavanje tujih čet v
španskem Maroku.

Tudi »Petit Journal« pozdravlja Hitler-
jevo izjavo, nato pa pravi: Ker se po poro-
čilih iz dobro poučenih krogov že govori
o nekakih bližnjih političnih in gospor-
skih pogajanjih med dr. Schachtom in fran-
coskimi zastopniki, naj nam bo dovoljeno
povedati, da bi se morala naslanjati ne sa-
mo na pomirljive izjave iz Berlina in Te-
tuana, temveč tudi na dejstva. Morda bo
moj jasnejši gledali položaj, ko se pomiri
gonja nemškega tiska in ko preneha prodi-
ranje Nemčije v španski Maroko.

»Echo de Paris« pravi, da bi smatrala mo-
rebitno vkorakanje v španski Maroko za zelo
neprijetno mednarodno obveznost, toda
povedati je treba, da se nikakor ne bi po-
mišljala storiti tudi to, če bi Nemčija na-
daljevala svoje manevre, morda celo z na-
vidnim spoštovanjem teritorialne nedo-
takljivosti tega španskega protektorata.

»Veliko nemško mirovno dejanje«

Berlin, 12. januarja. AA. Vlada ni objavi-
la nobenega komunikeja o poročilih, ki sta
si jih včeraj izmenjala kancelar Hitler in
francoski poslanik Francois Poncet o špan-
skem Maroku in nedotakljivosti Španije.
Javnost je o tem dogodku zvedela šele iz
posebne izdaje »12-Uhr Blatt« ki je objavi-
la članek pod naslovom »Veliko nemško
mirovno dejanje«, v katerem pravi: Hitler-
jeve izjave francoskemu poslaniku in pre-
ko njega francoskemu narodu so odločno do-
janje za evropski mir. Zelo je, da bi ob
včerajšnji izjavi vsebovali temelj sodejo-
vanja, ki ei ga že davno želita iz vsega srca
obe državi.

reorganizacijo. Ako in kadar bo ta cilj
dosežen, bo stopil v areno, ki je doslej
domena evropskih držav, izredno važen
in razmeroma močan, pa zato nevaren
nov činitelj.

»Berliner Tagblatt« piše, da je brez dva-
ma dokaz miroljubnosti državnega kan-
celarja, ker se ni oziral na razburljivo pi-
sanje pariških listov. V svojem odgovoru
pred diplomatskim zborom je Hitler prav
jasno izrazil, da je nemški narod mirol-
juben.

»Berliner Lokalanzeiger« je mnenja, da
v Parizu očitno niso poznali dovolj nem-
ške mirovne politike, sicer se ne bi tako
hitro pojavile skrbi zaradi Maroka. Ta
kriza bo morda vendarle imela to dobro
stran, da bodo v bodoče spoznavali nem-
ška vprašanja nekoliko globlje. Zadostoval
je kratka Hitlerjeva izjava, v kateri
je opozoril na svoje miroljubno delo in na
svojo jasno črto v zunanji politiki Nemčije,
da se razpršili oblaki na zahodu.
Adolf Hitler je storil veliko delo za mir.
Na francoski strani bi morali odgovoriti
z delom proti rdečemu viharju, ki grozi
svetu.

Berlin o novi angleški pobudi

Berlin, 12. januarja. b. V kolikor se da že
sedaj presoditi, je nova angleška nota, ki
jo je Foreign office predložil berlinski vladi
v obliki novih navodil svojemu berlinske-
mu poslaniku Phippsu, naletela v splošnem
na ugoden sprejem. V uradnih krogih izjav-
ljajo, da Nemčija še ne more zavzeti svoje-
ga definitivnega stališča, ker je treba noto
prej proučiti, priznavajo pa istočasno, da
se Anglija očitno trudi, da bi kolikor le mo-
goče ugodila nemškim zahtevam.

Zadovoljstvo v Londonu

London, 12. januarja. g. Hitlerjeva zagoto-
vilo francoskemu poslaniku so bila spre-
jeta v Londonu z zadovoljstvom. »News
Chronicle« izjavlja, da je Hitlerjeva beseda
pripomogla, da se je napetost v zadnjih
dneh zmanjšala, vendar pa je treba počaka-
ti na to, v koliko se bo Nemčija z danim
zagotovitvijo smatrala vezano in kaj točno
pomeni izraz »teritorialna integralnost«. Na
nemški strani zagotavljajo, da ni nobenih
nemških čet v Španiji, kar pa še ne pome-
ni, da se ne bi nahajali tamkaj nemški pro-
stovoljci.

Edenove konference s prvim admiralom

London, 12. januarja. b. V političnih
krogih pripisujejo izredno velik pomen raz-
govoru, ki jih je včeraj imel zunanji mi-
nister Eden s prvim admiralom angleške
mornarice sircom Hoareom ter prvim po-
morskim lordom Chatfieldom. Da so se raz-
govori dotikali predvsem napetega položaja

v zapadnem Sredozemlju, je dokazalo isto-
časno poročilo iz Gibraltarja, da so se tam
sestali na skupnem obedu vrhovni povelj-
nik britanske sredozemske mornarice, trije
admirali ter guvernerja Malte in Gibraltar-
ja. O razgovorih čuvajo uradni krogi naj-
večji molk, toda že sama poročila, da so se
vršili, so zbudila splošno pozornost in še
povečala občutek napetosti položaja.

»Morning post« pravi, da razpravljajo
sedaj v Foreign Office o načrtu, po ka-
terem bi vojna brodograjska vsa prizadetih
sil sodelovala pri blokadi glavnih španskih
luk, tako da bi se razvrtila pred njimi
izven teritorialnih voda. Na ta način naj
bi se preprečil dovoz vojnega materiala in
prostovoljcev v Španijo. V Londonu so
celo mnenja, da bosta Portugalska in
Francija prav tako dovolili, da se iz ena-
kih razlogov nadzirajo nekatere njune te-
ritorialne točke, ki so važne za promet
s Španijo.

Poljaki odobravajo odločen nastop Francije

Varšava, 12. januarja. AA. Vsi listi ko-
mentirajo z zadovoljstvom odločno zadržanje
Francije v zvezi z najnovejšimi dogodki
v Maroku, kakor tudi pomirljive Hitlerjeve

Francija bo prepovedala zbiranje prostovoljcev

Pariz, 12. januarja. br. Poslanska zbor-
nica je imela danes svojo prvo sejo v no-
vem letu, ki je bila več ali manj formal-
na, ravno delo v parlamentu se bo pričelo
še le v petek.

Vlada je v skladu s francosko-angleško
akcijo za nevtralizacijo španske držav-
ljanske vojne predložila parlamentu za-
konski predlog, ki jo pooblašča, da v da-
nem primeru prepove vsak nadaljnji od-
hod prostovoljcev iz Francije v Španijo
ne glede na to, v katerem taboru bi so-
delovali. Zakon določa, da izgube francosko
državljanstvo vsi francoski državljani, ki
bi po sprejetju tega zakona kot prostovo-
ljci vstopili v službo ene ali druge
španske stranke z namenom, da bi so-
delovali v državljanski vojni. Vsi francoski
državljanji, ki so že v Španiji, se morajo
v roku enega meseca vrniti v domovino,
sicer prav tako izgube francosko držav-
ljanstvo. Vsako nagovarjanje in zbiranje
prostovoljcev se bo v bodoče strogo ka-
zovalo. Zakon določa zaporno kazen do
dveh let in globo do 10.000 frankov. Tuji
državljanji, ki bi zbirali prostovoljce za
Španijo, bodo takoj izgnani.

Uspešna protiofenziva madridske vojske

Francove čete potisnjene zopet na stare postojanke
Zveza Madrid-Escorial obnovljena

Pariz, 12. januarja. br. Posebni dopisnik
agencije Havas v Francovem taboru poroča,
da so madridske čete z nenadnim, izredno
silovitim protinapadom docela izenačile
uspeh zadnje ofenzive generala Franca in
zopet vrgle nacionalistične čete nazaj na
prvotne izhodne postojanke. Svoj napad so
madridske čete koncentrirale na cesto proti
La Coruni, ki so jo čete generala Franca
pred dvema dnevnoma zavzele in s tem pre-
kinile zvezo z El Escorialom. Napad se je
začel davi okrog 8. v gosti megli, ki je zelo
ovirala operacije. Francove čete niso pri-
čakovale napada po zadnjih celodnev-
nih hudih borbah, v katerih so imele madrid-
ske čete velike izgube. Nemški oddelki so
se prvi zgledali in so nudili hud odpor. Po
večurni borbi, ki se je vršila po večini od
moža do moža, so se Francove čete v ne-
redno umaknile. Vrgli so jih nazaj do Pozuele,
preko Majadahonde in Villanueve. Zveza
z El Escorialom je bila odločno zopet vs-
postavljena.

V ostalih odsekih ni bilo posebnih dogo-
dok. Na obeh straneh so se omejevali le na
topniško obstreljevanje. Današnja zmaga
nad Francovimi četami je zelo dvignila mo-
ralo madridskih čet, ki je bila tudi ves čas
Francove ofenzive odlična.

Vse kaže, da pripravljajo sedaj general
Franco novo ofenzivo na jugu. Pred Malago
zbira močne oddelke, včeraj pa so začeli
mesto bombardirati z morja in iz zraka.
Francove ladje so včeraj popoldne do mra-
ka streljale na luko, letala pa so vrgla več
sto eksplozivnih in zažigalnih bomb. Tri-
sto ljudi je bilo ubitih. Zadetost so bile tu-
di tri tuje ladje, ki so bile v luki. Skoda je
precejšnja.

Bombardiranje Malage

Gibraltar, 12. januarja. AA. Malaga je
včeraj prestala obstreljevanje iz zraka in
z morja. To je bilo najhujše bombardiranje
tega pristanišča od začetka državljanske
vojne na Španskem. Človeških žrtev je oko-
li 300, škoda je pa zelo velika. V prista-
nišču sta bili zasidrani norveška ladja »Sa-
ga« in danska ladja »Signa«, ko so uporni-
ška letala odvrkla nad 100 zažigalnih bomb.
Obenem sta dve uporniški križarki izstrelili
200 topovskih strel in mesto. Norveški
in danski ladji se je s težavo posrečilo zbe-
žati v Gibraltar. Več mož njune posadke
je ranjenih.

Boji na severu

Bilbao, 12. januarja. w. Uradni komuni-
ke obrambnega sveta poroča, da so se vr-
šili topniški boji v odseku pri Marquini in
El Gueti. V obeh mestih je bila škoda ne-
znatna.

Belgijski ultimati madridski vladi

Bruselj, 12. januarja. br. Belgijska vlada
je danes poslala madridski vladi novo noto,
v kateri zahteva, naj v roku treh dni izpol-
ni zahteve, ki jih je postavila glede zado-
sčenja za smrt opravnika belgijskega posla-
ništva v Madridu. Če madridska vlada do
tega roka teh zahtev ne bo izpolnila, bo
Belgija v smislu sklepa včerajšnjih sklepov
ministrskega sveta prekinila z madridsko
vlado diplomatske odnose.

Rdeči prostovoljci dobe špansko državljanstvo

Rim, 12. januarja. br. »Giornale d'Ita-
lia« se bavi s predlogi in ukrepi za pre-
prečanje nadaljnega dotoka inozemskih
prostovoljcev v Španijo in poroča v sen-
zacionalni obliki, da namerava madridska
vlada umik prostovoljcev, kakor ga za-
htevata Italija in Nemčija, izgrati. Ma-
dridska vlada namerava vsem tujim pro-
stovoljcem, ki se bore na njeni strani,
priznati špansko državljanstvo. S tem bi
prenehali biti prostovoljci in ne bodo
več podvrženi mednarodni kontroli. Po-
budo za to je dala Moskva, ki namerava
pod tem plaščem spraviti v Španijo še no-
ve transporte prostovoljcev, češ, da gre
za repatriacijo španskih državljanov iz
Rusije. Madridska vlada se bo mogla v
primeru, če pride do mednarodne kontro-
le, izgovarjati, da na njeni strani ni nika-
kih prostovoljcev, marveč se bore v nje-
nih vrstah izključno španski državljani.
Če se to izvrši, zaključuje »Giornale
d'Italia«, bo pomenilo avtomatsko konec
vse akcije za nevtralizacijo španske dr-
žavljanke vojne in Italija si bo v tem
primeru enako kakor Nemčija ohranila
svobodno roko, da zaščiti svoje interese.

izjave francoskemu poslaniku v Berlinu.
»Kurier Poranny« pravi, da v Berlinu ni-
so pričakovali, da bo Francija tako energič-
no odgovorila. Veekakor bo imel sklep Fran-
cije o energični intervenciji v maroškem
vprašanju konkretne rezultate v mednarod-
ni politiki.

Dr. Schachtova misija

Berlin, 12. januarja. AA. Dr. Schacht bo
kmalu odpotoval v Pariz, kjer bo nadalje-
val pogajanja, ki jih je že začel ob zadnjem
svojem obisku. Njegov nov poset v Parizu
je baje izredna želja nemških gospor-
stvenikov, ki se boje posledice Goeringo-
ve štrjelke, po kateri bo Nemčija kmalu
zašla v popolno gospodarsko avtarkijo. Nem-
ški industrijci upajo, da bo Francija podprla
Nemčijo, da si uredi svoje gospodarstvo, ter
ji pomagala pri ureditvi nabave surovin, ki
je za Nemčijo neizbežna. Dr. Schacht bi naj
postal nemški gospodarski ambasador. Ka-
kor je svojetasno uspel, da financira nem-
ško oboroževanje, tako se mu naj sedaj
posreči, da dvigne nemško gospodarstvo.

Parizu zatirajojo da bo dr. Schacht v Pa-
rizu dosegel mnogo več, kakor upa. Francija
je pripravljena pomagati Nemčiji iz njenih
gospodarskih težav, ne da bi za to zahtevala
kakšne politične koncesije. Franciji je na
tem, da si pridobi novega dobrega soseda.

Seja londonskega odbora

London, 12. januarja. AA. Ožji odsek
odbora za nevneševanje je danes preuče-
val odgovor tehniških strokovnjakov o
nadzorstvu nad prihodom prostovoljcev na
Španijo.

Poslanik Welzek v Berlinu

Berlin, 12. januarja. AA. Nemški posla-
nik v Parizu gref Welzek je davi prispel v
Berlin, da se udeleži pogreba svojega sina,
ki se je pri neki avtomobilski dirki v Šlezji
smrtno ponesrečil.

Tudi švedska bo povečala izdatke za oborožitev

Stockholm, 12. januarja. br. Danes je bi-
lo otvorjeno zasedanje švedskega parlamen-
ta s prestolnim govorom kralja, ki opozar-
ja na dobre odnose Švedske do vseh tu-
jih držav. Kljub temu mora ostati švedska
budno na straži, da si ohrani svojo neod-
visnost in varnost. Med mnogimi zakoni, ki
bodo predloženi parlamentu, so najvažnej-
ši oni, ki se nanašajo na okrepitev državne
obrambe.

Izgredi stavkujočih v Ameriki

Newyork, 12. jan. AA. Iz Flinta v Michi-
ganu poročajo, da je med izgredi stavkujo-
čih prišlo do prave bitke s policijo, ki je
trajala 20 minut. V bolnišnico so prepeljali
okoli 15 hudo ranjenih, med njimi dva po-
liceista. Tovarne »General Motors« so zase-
dene že teden dni. Policija je dobila za po-
moč čete ljudske garde, da bi preprečila po-
novitev nemirov.

Arabci za neodvisnost Palestine

London, 12. januarja. br. Arabski nacio-
nalni odbor je danes izročil angleški komi-
siji v Jeruzalemu svoje zahteve. Arabci
zahtevajo med drugim popolno nacionalno
neodvisnost Palestine in takojšnjo prepoved
doseljevanja židov. V Palestini bo ostalo do
meseca julija ceem bataljonov angleških
čet. Razmešeni bodo na vseh strateških
točkah, da bi lahko za primer novih nemi-
rov obvladali vso deželo.

3.000 km novih cest v Abesiniji

Rim, 12. januarja. br. Graditev cestne-
ga omrežja v Abesiniji naglo napreduje.
Izmed 3.000 km cest, kolikor jih bo zgra-
jenih do konca junija, jih je sedaj upo-
rabilnih že 2.000 km. Do konca junija bo
zgrajena moderna, 9 m široka cesta med
Desijem in Adis Abebo. Žična železnica
od Masaue do Asmare je dograjena in bo
te dni izročena prometu. V nedeljo je bi-
la na slovesen način otvorena nova mo-
derna električna centrala v Asmari, ki bo
oskrbovala z električnim tokom mesto in
vso okolico, kjer se bodo naselila razna
industrijska podjetja. Pri cestnih gradba-
nih delih je zaposlenih 250.000 domačinov
in italijanskih delavcev.

Odvetniški poklic v Rusiji zopet priznan

Moskva, 12. januarja. o. Vlada je skle-
nila znova priznati odvetniški poklic, ki so
ga v Rusiji ukinili v času revolucije,

Obseg amnestije

Podrobnosti in pojasnila o določbah noveletnega amnestijskega ukaza

V večeršnjih številkah smo poročali, da je izšel amnestijski ukaz. Ukaz je bil podpisan dne 5. januarja t. l. in se vse amnestije, odnosno popusti kazni nanašajo na ta dan. Amnestija obsega v glavnem tri skupine: popoln odpust kazni in krivde, odpust za pravomočne kazenske sodbe in znižanje že pravomočne zaporne kazni.

Izveti so iz amnestije državni, samoupravni ali drugi javni namestniki, ki so bili obsojeni zaradi sprejemanja podkupnine, dalje osebe, ki so bile obsojene zaradi špijonaže in osebe, ki so se izognile sodni preiskavi z begom ali skrivanjem, pa se do 5. t. m. niso prijavile oblastem. Izvzete so končno osebe, obsojene po § 1 in 2 zakona o zaščiti javne varnosti (sem skupine: popoln odpust zaradi komunizma, terorističnih aktov, atentatov itd.) in osebe, obsojene po §§ 307, 308, 309 in 310 k. z. (zaradi razžaljenja kralja, kraljevega namestnika, člana kraljevskega doma, senata ali narodne skupščine, zaradi razžaljenja poglavarja tuje države).

Abolicija, t. j. popoln odpust kazni in krivde se izreka za kaznjiva dejanja, storjena do večvešči dne 5. t. m. po členih 5, 6, 7, 8, 9, 19 in 20 zakona o zaščiti javne varnosti in po § 302 k. z. Sem spadajo hujškanje na plemenski ali družabni razgovor, organiziranje, podpiranje ali članstvo v razpušteni politični stranki ali razpuščenem društvu, ki od oblasti nista bila dovoljena, udeležba na neprijavljenih ali prepovedanih shodih ali sestankih, odpor proti ukrepom oblasti, s katerim se kakšni sestanek ali sprevid razpušča, dalje nošenje ali izobsežanje znakov, zastav ali napisov, ki so prepovedani, ter udeležba pri prepovedanih manifestacijah, in končno (§ 302 k. z.) razžalitev vojske ali mornarice, javnega urada, javnega uslužbenca v izvrševanju službe, člana narodnega predstavnika itd. (takozvana razžalitev uradne osebe). Vsi ti prestopki se popolnoma brišejo, kakor bi se sploh ne zgodili. Za nje se sploh ne uvede kazenski postopek, ako pa je že uveden, se ustavi. Ako je sodba že izrečena, se ne izvrši.

Na enak način se brišejo prestopki po zakonu o tisku, izvršeni do vključno dne 5. t. m.

Drugi del amnestije se nanaša na osebe, ki so bile do 5. t. m. od civilnih (ne tudi vojskih) sodišč pravomočno obsojene na zaporno kazen do največ 12 mesecev ali na denarno kazen do največ pet tisoč dinarjev. Ta kazni ali njen ostanek se briše, kdor pa je bil poleg zaporne kazni obso-

jena tudi na denarno, se mu briše samo zaporna kazen. Ta amnestija se nanaša samo na že pravomočne obsojbe, ne pa tudi na dejanja, zaradi katerih je kazenski postopek še v teku ali pa sodba še ni pravomočna. Izvzete so dalje poleg v uvodu naštetih izjem tudi kazni, ki so bile prisojene za razžalitev ali kleveto na osnovi privatne tožbe. Odpust kazni stopi definitivno v veljavo šele čez tri leta, torej dne 5. januarja 1940, ako pomiloščenec v tem času ne stori kakšnega prestopka iz koristoljubja ali kakšnega zločina.

Tretji del amnestijskega ukaza določa — vedno z v uvodu naštetimi izjemami — znižanje od civilnih sodišč izrečenih zapornih kazni, ki so že pravomočne in ki presegajo 12 mesecev. Kazni se znižajo v naslednjem obsegu:

1.) Pri kazni od enega do štirih let za eno leto, ako obsojenec ni bil deležen znižanja kazni že po amnestijskem ukazu z dne 1. decembra 1935, in za šest mesecev, ako je bil deležen že te amnestije, v obeh primerih pa samo, ako ni bil že poprejen obsojen zaradi kakšnega zločina.

2.) Pri kazni od 4 do 10 let za dve leti, ako ni bil deležen amnestije 1. decembra 1935, drugače za eno leto. Ako je bil obsojenec že kdaj poprejen obsojen zaradi zločina, se mu zniža kazen samo za eno leto, odnosno za šest mesecev.

3.) Pri kazni od 10 do 15 let za tri leta, ako ni bil deležen amnestije z dne 1. decembra 1935, drugače za 18 mesecev. Ako je bil dotični že kdaj poprejen obsojen zaradi zločina, zniža se kazen za dve leti, odnosno eno leto.

4.) Pri kazni od 15 do 20 let za štiri leta, ako dotičnik ni bil že kdaj poprejen obsojen zaradi zločina, drugače za tri leta.

5.) Dosmrtna kazen se spremeni v dvajsetletno kazen, pri čemer se vračuna že prestana kazen.

Ukaz vsebuje nato določbe, kako se ima izračunati popust kazni pri osehah, ki so bile obsojene zaradi raznih kaznivih dejanj, od katerih nekatera spadajo, druga pa ne spadajo pod sedanjí amnestijski ukaz.

Privatnopravne odškodninske zahteve zaradi dejanj, ki so bila s tem ukazom amnestirana, niso zbrisane, marveč ostanejo še dalje v veljavi. Ravno tako ostanejo v veljavi obsojbe na povratek sodnih stroškov.

Ako nastane kakršenkoli spor, kako naj se izvaja ta ukaz o amnestiji, odloča o tem minister pravde.

Beleške

S škofovske konference v Zagrebu

Posvetovanja jugoslovenskih katoliških škofov, ki trajajo v Zagrebu že skoro teden dni, še vedno niso končana. Zadnje dni je sejem prisostvoval tudi papeški nuncij mgr. Pellegrini, včeraj pa se je vrnil nazaj v Beograd. Iz tega sklepajo, da je konferenca že odpravila glavno točko svojega programa. Sedaj so najbrž na razpravi diference, ki so nastale glede križarjev in mladinskih organizacij katoliške akcije. Potrjujejo se tudi vesti, da bo na konferenci sestavljeno skupno pastirsko pismo jugoslovenskih škofov, ki bo potem prečitano po vseh katoliških župnih cerkvah v državi.

Konferenca JNS za vrbasko banovino

V prostorih hotela »Bosna« v Banjaluki se je vršila v nedeljo lepo uspešna banovinska konferenca delegatov JNS. Konferenco je otvoril predsednik banovinskega odbora JNS g. Djoka Koljević, ki je podal besedo senatorju dr. Vasi Glušcu, da je poročal o političnem položaju. Posebno obširno je govoril o preosnovanju JNS. Nar. posl. Mustafa Mulalić je med drugim razpravljal o hrvatskem vprašanju. Kot tretji govornik je pozdravil delegate v imenu vodstva JNS narodni poslanec dr. Vasa Jovanović. Nato se je razvil živahen razgovor o političnih in gospodarskih zadevah vrbasko banovine.

Staroradikalni list v Ljubljani

Sinočnji »Jutarnji list« poroča iz Maribora:

»V zadnjem času je opažati živahno gibanje med pristaši staroradikalov v Ljubljani in Mariboru. Sedaj so ustanovili poseben konzorcij, ki bo izdal slovensko staroradikalno glasilo pod imenom »Slovenska beseda«. Tiskal se bo v Ljubljani, izhajal pa vsakih štirinajst dni. Prva številka bo izšla 17. t. m.«

»Jutarnji list« ne pove nič novega. O izhajanju »Slovenske besede« se je govorilo že več mesecev in tudi konzorcij ni bil menda šele sedaj osnovan, kakor trdi zagrebški list.

Sestanek v Celju

Beograjska »Politika« poroča, da so se sestali v nedeljo v Celju delegati »delavsko-kmečkega pokreta«, kakor se službeno naziva slovenski mačkovci. Na sestanku je bilo 18 delegatov, ki jim je poročal o političnem položaju g. dr. Kukovec. Obširno je poročal tudi o svojih razgovorih z dr. Ante Odićem iz Čakovca, ki je znan kot intimen sodelavec dr. Mačka.

»Hrvatski dnevnik« pa poroča iz Ljubljane, da ga je naprosilo vodstvo delavsko-kmečkega pokreta, naj dementira gornje poročilo beograjske »Politike«. Vršila se ni nikakoli politična konferenca, marveč samo sestanek nekaterih osebnih prijateljev g. dr. Lončarja, glavnega tajnika pokreta, ob priliki njegovega 60. rojstnega dneva.

Prepovedan shod v Kranju

Za ponedeljek dopoldan sta sklicala v Kranju narodni poslance dr. Franc Semrov in predsednik Kmetске zveze Janez Brodar shod vlagateljev in upnikov, ki so prizadeti po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov. Za shod je vladalo v Kranju in okolici veliko zanimanje. V zadnjem trenutku pa sta bila sklicatelja obveščena od sreskega načelstva, da je shod prepovedan.

Nestrpni poslanci združene opozicije

V Beogradu je bilo te dni več posvetovanj med narodnimi poslanci, ki pripadajo srbijanskim skupinam združene opozicije in ki so bili 5. maja 1935 izvoljeni na listi dr. Mačka. V smislu svojčasnega sklepa vodstva združene opozicije tudi ti poslanci niso prišli v narodno skupščino in ne sodelujejo pri parlamentarnem delu. Sedaj se je sprožila med njimi akcija, naj bi opustili politiko abstinenca, šli v narodno skupščino in tam zastopali svoje stališče. Baje si nekateri prizadevajo, da bi za akcijo pridobili tudi nekaj poslancev, pristave bivše HSS.

Kakor že rečeno, so imeli srbijanski poslanci združene opozicije o tej stvari še več posvetovanj, ki pa še niso rodila nikakega definitivnega sklepa. Po zatrevanju iz neposlušnih krogov pri vodstvu bivše demokratske in bivše demokratske stranke ti dve vodstvi ne odobravata akcije dotičnih poslancev, marveč zahtevata, da se še nadalje ohrani solidarnost s poslanci zagrebškega krila združene opozicije.

Zahvala generala Franca zagrebškim frankovcem

V Zagrebu obstoja »Hrvatska akademika liga«, v kateri so organizirani pred vsem frankovsko-fašistični akademiki. V času sreditih borb za toledski Alcazar je liga poslala brzojavni pozdrav junaškim braniteljem Alcazara. Včeraj je prejela iz Burgosa pismo zahvalo, poslano po naročilu generala Franca od glavnega tajništva njegove vlade.

Radičevci in sremški Nemci

V ponedeljek je bil v Novem selu pri Mitrovici shod pristave bivše HSS. Kakor poroča »Hrvatski dnevnik«, je na shod prišlo tudi zelo veliko število tamšnjih Nemcev, zato je glavni govornik nar. posl. dr. Sigismund Čajković govoril tudi v nemščini. Razlagal je, da imajo Nemci in Hrvati skupne interese in da so navezani na skupno usodo. Govoril je v enakem smislu, kakor dr. Maček prečanskim Srbom v svojem pismu pred pravoslavnim božičem. Zatrjeval je, da bivša HSS visoko ceni individualnost nemškega naroda v Sremu in Vojvodini.

Tudi ostali govorniki so govorili v enakem duhu in pozivali Nemce, naj stopijo v skupno fronto s Hrvati.

Klerikalci in radičevci v Dalmaciji

Dočim na Hrvatskem doslej klerikalizma kot političnega pokreta skoro ni bilo in se šele sedaj snuje v senci dr. Mačka, je bila klerikalna stranka v Dalmaciji dosti agilna in je imela večkrat celo svojega zastopnika v narodni skupščini. Zaradi tega

Goering odpotoval v Rim

Nemčija želi pojasniti o italijansko-angleškem džentl-menskem sporazumu v Sredozemlju

Rim, 12. januarja. b. Pruski ministri predsednik general Göring in njegova soprog bosta prispela jutri v Rim. Na mero-dajnem mestu izjavljajo, da bo obisk izrazito privatnega značaja in da bo Göring prebil samo krajši dopust v Napoliju in na otoku Capri, iz zanesljivega vira pa se doznava, da bo izrazil svoje bivanje v Italiji za podrobne razgovore z odgovornimi italijanskimi državniki, predvsem z Mussolini-jem in italijanskim zunanjim ministrom Ciano.

Povsem razumljivo je zato, da je napoved Göringovega obiska zbudila v rimskih diplomatskih krogih veliko pozornost, ker je iz dosedanjih prakse znano, da je Göring kot znan Hitlerjev zaupnik prihajal navadno v Italijo samo tedaj, ko so bile med

Nemčijo in Italijo potrebne kakršnekoli razjasnitve medsebojnih odnosov. Zanimivo je predvsem, da prihaja Göring v Rim neposredno po sklenitvi italijansko-angleškega džentlmenškega sporazuma o Sredozemlju, kar daje tukajšnjim informiranim krogom povod za domnevo, da bo Göring prošil Mussolinija za nekatera pojasnila glede dejanskega obsega gentlemen's agreementa, predvsem pa glede morebitnih posledic tega italijansko-angleškega sporazuma na drugih evropskih področjih, katerih udeležba je več ali manj tesno povezana z usodo Sredozemlja samega.

General Göring se bo udeležil v družbi italijanskega kralja posebnega lova v Castel Fusano, v Napoliju pa bo gost italijanskega prestolonaslednika Umberta.

Nova politika

Italije v Podunavju

Praga, 12. januarja. b. Pod tem naslovom objavlja današnji »Prager Tagblatt« na uvodnem mestu dopis svojega rimskega dopisnika o novi politiki Italije v srednji Evropi. Najprej ugotavlja, da so pred kratkim podane izjave čl. zunanjega ministra dr. Krofte agenciji Stefani padle na rodovitna tla, da pa vendar z naglim izpremembam se ni računati.

Italijansko zadržanje nikakor ni neprijeteljsko vendar se opaža poudarjena rezerviranost. O izpremembi tega zadržanja ni govora, dokler se ne urede tudi italijansko-francoski odnosi kot krona italijansko-angleškega sredozemskega sporazuma, kar si žele vsi iskreni prijatelji miru. Trenutno zatemnjujeta evropsko nebo španska zadeva in vprašanje takozvanega nevmešavanja v špansko državljansko vojno v toliki meri, da stopajo vsi ostali problemi v ozadje in ni še mogoče prerokovati, kdaj bi nastopila ugodna prilika za zopetno obnovo prijateljskih odnosov med Italijo in Francijo. Dokler se to ne izvrši, tudi na izpremembe podumavske politike ni še mogoče računati.

Novi rumunski poslanik pri dr. Benešu

Praga, 12. januarja. br. Novi rumunski poslanik Aurelian je opoldne v nastopni avdenci izročil svoja kreditivna pisma prezidentu republike dr. Benešu. V svojem nagovoru je opozarjal na obstoječe odlične odnose med obema državama, ki so v popolnem skladu s tradicionalnim prijateljstvom, ki veže oba naroda. To je dokazal jesenski obisk kralja Karola v Pragi, a prav tako sodelovanje češkoslovskega parlamentarne delegacije na manifestacijskem zborovanju rumunskega parlamenta. V odgovoru je prezident dr. Beneš naglasil solidarnost Češkoslovske in Rumunije v vseh časih, dobrih in hudih. To prijateljstvo in zavezništvo je doslej prestalo najtežje preizkušnje ter se je pokazalo kot zanesljiva opora skupnih naporov za ohranitev in uvrstitve miru v okviru Male antante, ki je postala prava trdnjava za obrambo miru pa tudi za pomirjenje med narodi in za doseg prijateljskega sodelovanja.

Nov bolgarski poslanik v Beogradu

Sofija, 12. januarja. p. Sedaj je bila uradno potrjena vest, da je bil za novega bolgarskega poslanika v Beogradu imenovan sedanji poslanik v Pragi Ivan Popov.

Angleški letalci v Nemčiji

London, 12. januarja. b. Dne 17. t. m. bodo prispeli v Nemčijo trije visoki oficirji britanskega zračnega brodogoja, in sicer na direktno povabilo nemškega letalskega ministarstva. Med njimi bo tudi šef britanskega letalskega generalnega štaba. Obisk britanskih letalcev smatrajo v tukajšnjih krogih kot odgovor na lankoletal obisk nemških generalov Milcha in Pitzingerja, ki sta prebila nekaj dni v Angliji kot gosta britanskega letalskega generalnega štaba.

Roosevelt bo preosnoval svojo vlado

Washington, 12. januarja. g. Predsednik Roosevelt je danes zahteval od kongresa pooblastilo za izvedbo obširne in načelne reorganizacije svoje vlade, s katerim naj bi dobil večji vpliv na poslovanje vseh ministrstev.

Italijanski propagandni minister v Parizu

Pariz, 12. januarja. AA. Davi je prispel v Pariz italijanski minister za tisk in propagando Alfieri.

Mussolini napravil pilotski izpit

Rim, 12. januarja. br. Min. predsednik Mussolini je danes na vojaškem letališču v Rimu napravil izpit za vojaškega pilota. Z vojaškim letalom se je dvignil v višino 4.500 m in izvedel predpisane poiete. Na osnovi izreka ocenjevalne komisije mu je bilo nato izdano izpričevalo za vojaškega pilota.

je razumljivo, da so nasprotstva med klerikalci in radičevci v Dalmaciji še večja kakor na Hrvatskem samem. In ko so se na Hrvatskem pojavili prvi znaki razhoda, se je to še v večji meri zgodilo v Dalmaciji. Te dni so imeli v Splitu sestanek delegati znane radičevske kulturne organizacije »Seljačke sloge«. Na sestanku so delegati tožili, da jih klerikalci povsod in na vso moč ovirajo pri snovanju podružnic. Med kmeti širijo proti Seljaški slogi najrazličnejše izmišljotine, pa ji očitajo, da je nositeljica brezveststva, propovednica masonstva, služabnica komunizma itd. Posebno grdo govore baje o predsedniku Seljačke sloge Rudolfu Hercegu.

Papeževa bolezen

Rim, 12. januarja. br. Papeževa bolezen je neizpremenjeno resna. V teku današnjega dne ni bilo izprememb niti na boljše niti na slabše. Papež je davi prejel obhajilo in priestoval maši, ki so jo čitali v bolniški sobi. V teku dneva se je razgovarjal s državnim tajnikom Pacellijem, vsi drugi sprejemi pa so bili odpovedani.

Djordje Vajfert †

Beograd, 12. januarja. o. Danes popoldne je tu umrl znani industrialec Djordje Vajfert. Dosegel je starost 86 let. Pogreb bo jutri.

Pokojni Vajfert se je rodil v Pančevu. Po rodu je bil Nemec, a že v svojih mladih letih je krenil čez Dunav v Srbijo, kjer je razvil izredno veliko gospodarsko delovanje, zlasti kot pionir industrije in rudarstva v Srbiji. Bil je tudi med ustanovitelji nekdanje srbske Narodne banke leta 1883. Prihodnje leto je bil izvoljen za viceguvernerja in je to funkcijo opravljal šest let. Polnih 26 let je bil guverner Narodne banke vse do leta 1926, ko je prostovoljno odstopil. Takrat je bil izvoljen za prvega častnega guvernerja Narodne banke v znak zasluga, ki si jih je stekel za to našo najvišjo kreditno ustanovo. Pokopan bo jutri.

Nikola Tesla o Nikoli Pašiću

Beograd, 12. januarja. AA. Zavod Nikole Tesle v Beogradu, je prejel od našega slavnega znanstvenika Nikole Tesle iz New Yorka naslednji kablogram:

V zvezi z nedavno proslavo našega velikega Pašića sem poročati, da sem vselej zelo spoštoval tega izredno genialnega moža, ki bi ga potomstvo smatralo za enega izmed najslavnejših diplomatov v zgodovini, če bi bil živel v svetovnem okolju — Nikola Tesla.

Prihod španskega poslanika v Beograd

Beograd, 12. januarja. o. V Beograd je prispel novi španski poslanik valencijske vlade Carlos Montilla. Še ta teden bo prevzel vodstvo poslanstva, ki je sedaj v rokah odpravnika poslov.

Avto povezil Slovenca pri Zagrebu

Zagreb, 12. januarja. o. Blizu Kraljeva na Sotli je snodi neki avtolaki iz Zagreba povozil 68-letnega posestnika Antona Zmavca iz Gornje Sušice v brežickem srezu. Pokojnik je oče lastnice zagrebske restavracije »Janjeve ge. Josipine Resnikove. Šofer je nesrečnega moža naložil na svoj avto in ga prepeljal v zagrebško bolnico. Anton Zmavec pa je že med potjo podlegel poškod. bam.

Iz državne službe

Beograd, 12. januarja. p. Upokojen je višji poštni kontrolor Alojzij Rakovec v Ljubljani. — V železniški službi so napredovali za pomožne strojvedce zvanikiš Peter Pižent v Mariboru, kurjač Karel Molč v Borovnici, kurjač Franjo Pesjak na Jesenicah in kurjač Jožef Smrček v Ljubljani, za pomožna blagajnika pa računski zvanikiš Viktor Bolč v Trbovljah ter skladiščni zvanikiš Franjo Fišer v Mariboru.

Žrtve zime v Bolgariji

Sofija, 12. jan. AA. Silni snežni zameti v Bolgariji so zahtevali doslej 8 smrtnih žrtev. Promet je prekinjen marsikod, na planinah pa je sneg zajel mnogo izletnikov ter so morale oblasti organizirati posebne kolone za reševanje. Mesto Oljevo je popolnoma odrezano od sveta. Vse prebivalstvo je bilo pozvano, naj pomaga pri čiščenju cest za transport živil.

Snežni zameti v Rumuniji

Bukarešta, 12. januarja. br. V vsej Rumuniji že pet dni neprestano sneži. Skoro v vseh pokrajinah razajajo hudi snežni viharji. Telefonski in brzojavni promet je prekinjen, ker zaradi visokega snega potrganih prog ne morejo popraviti. Tudi železniški promet je zelo oviran. Vlaki imajo večurne zamude, na nekaterih manjših progah pa so morali promet dočela ustaviti. Čiščenje je omejeno le na glavne proge, po katerih vozijo mednarodni vlaki. Na Črnem morju divja hud vihar in je ves pomorski promet ustavljen. Mnoge tuje ladje so se morale zaščit v luke, kjer čakajo na zboljšanje vremena.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: V zapadnih krajih in na primorju jasno, v ostalih oblačno, ponekod bo ne koliko snežilo. Temperatura se ne bo mnogo izpremenila.

Zagrebska: Nekoliko nižje temperature, v ostalem vedro in stalno vreme. Dunajska: Po večini jasno, temperatura se bo dvignila. Pričakuje se daljša doba hudega mraza.

Bistvo maroškega spora

Francija in Anglija se bosta poizkusom nemškega usidranja v Maroku odločno uprli

Pariz, 12. januarja. b. V tukajšnjih političnih krogih jemljejo z največjo skopjo na znanje nemski demanti o izkrcavanju nemških čet v Maroku, ker smatrajo, da so poročila o tem dejstvu prišla iz toliko različnih in zanesljivih virov, da jih noben uraden demanti ne more izpodbijati. Potočaj se je seveda s tem znatno poslabšal, ker ne predstavlja nemško dejanje samo kršitve sporazuma o nevmešavanju v španske zadeve, temveč istočasno tudi v kršitev veljavnih mednarodnih dogovorov, ki urejajo tako zvani maroški statut, do katerega je prišlo na osnovi »prisrčnega sodelovanja« med Francijo in Veliko Britanijo na začetku tega stoletja kot posledica francosko-angleškega sporazuma glede Egipta. Zato je razumljivo, da se za usodo dogovorov, do katerih je prišlo samo na tej osnovi, tudi Anglija zanima v enaki meri kakor Francija, ker je na njih spoštovanju v enaki meri zainteresirana.

Nemške težnje v Sredozemlju

Nemško vmešavanje v maroške zadeve krije v sebi očite težnje Nemčije, da bi se spet usidrala v zapadnem Sredozemlju, kakor je to poskušala že pred vojno, dasi brezuspešno. To bi seveda pomenilo direktni napad na status quo v tem predelu Sredozemlja, kar je v nasprotju z vsemi veljavnimi mednarodnimi dogovori, še posebej pa tudi z duhom najnovejšega italijansko-angleškega »gentlemen's agreementa«, ki ga je tudi Nemčija pozdravila kot razveseliljv znak splošnega omiljenja napetosti v sredozemskem hazenu.

Francija je že intervenirala pri španskem guvernerju zaradi kršitve francosko-španskega sporazuma iz leta 1904, ker se je postavila na stališče, da je zanjo povsem indiferentno, kdo je trenutno gospodar španske cone v Maroku, vlada v Valenciji ali general Franco. Določba člena 8 sporazuma iz leta 1904 veže Španijo kot tako in s tem vsakokratnega španskega gospodarja v navedeni coni. Španija se je napram Franciji že tedaj zavezala, da ne bo v primeru, da bi se pokazala potreba kakršnekoli vojaške akcije v španski coni, nikdar dopustila vmešavanja tuje sile v tej coni. Novembra 1912 je z novo pogodbo svezano obljubila, da ne bo nikdar in v nobeni obliki odstopila, niti samo začasno, svojih pravic nad vsem ozemljem ali samo delom ozemlja, ki spada v njeno interesno sfero. Naj bo torej zakonita oblast v tej coni v rokah kakršnegakoli španskega gospodarja, vsak je dolžan spoštovati te jasne določbe francosko-španskih dogovorov, ki ne vežejo samo te ali one trenutne vlade, temveč Španijo kot tako. Španija se je usidrala v Maroku na svoj račun in ne more zato prepuščati svojih pravic nobeni drugi državi.

Maroški statut obvezen za vsako špansko vlado

V tej zvezi si organ zunanjega ministarstva »Temps« stavi načelno vprašanje, ali se Nemci nahajajo v španski coni Maroka samo na prehodu, v pričakovanju nadaljnega dirigiranja v Španijo, ali se morda mislijo zasidrati v Maroku kar za stalno. V

prvem primeru bi nemški korak pomenil samo kršenje, in to novo kršenje sporazuma o nevmešavanju, afera sama pa bi spadala v kompetenco londonskega nadzornega odbora. V drugem primeru pa bi bila kršitev bolj resna, ker bi se pojavilo vprašanje maroškega statuta v smislu navedenih francosko-španskih dogovorov in bi afera zavzela neprimerno večji obseg, ker bi predstavljala očividno premišljen napad na status quo v zapadnem Sredozemlju, na čigar ohranitev sta razen Francije zainteresirani tudi Anglija in Italija. Za Francijo bi se še posebej pojavilo vprašanje varnosti njenih pomorskih potov in zvez s severno Afriko. Francija in Anglija, pravi »Temps«, ne moreta dopustiti novega izvršenega dejstva Nemčije zaradi njene angažiranosti v španski coni Maroka. Potrebna je zato stroga pripravljenost, Francija in Anglija se sicer ne bosta zapletli v kake nepremišljene akcije, vendar naj v Berlinu vedo, da bosta z vso odločnostjo branili maroški statut in nedotakljivost šerifskega ozemlja.

V Parizu so v ostalem čedalje bolj prepričani, da bi se Nemčija brez pozitivnih in konkretnih Francovih obljub nikdar ne bi toliko angažirala v Španiji, kakor se je prav v zadnjem času. »Temps« ne prikriva več svojih pomislekov in piše: Aktivne simpatije, ki jih Nemčija kaže za generala Franca, so nedvomno utemeljene v jasnih koristih, saj vendar ni v običaju nemške vlade, da bi komu izkazovala avoje usluge, ne da bi že v naprej z vso gotovostjo računala na dobiček, ki ga lahko s tem doseže.

Francoski vojaški ataše v španskem Maroku

Pariz, 12. januarja. w. Vrhovni komisar v španskem Maroku je po razgovoru v španskem generalnem konzulatu v Tetuanu izdal francoskemu vojaškemu atašeju v Tangerju priporočilo pismo, ki mu omogoča svobodno gibanje po vsem španskem maroškem pasu, tudi v Ceuti in Melilli, da se more informirati o vojaških razmerah na tem ozemlju.

15 novih milijard za rusko vojsko

Moskva, 12. januarja. br. Sovjetski osrednji izvršni odbor je začel danes razpravljati o proračunu za leto 1937. Proračun znaša 97 milijard rubljev in je za 13 milijard večji kakor dosedanji. Izdatki za vojsko in mornarico so povišani od 5 na 20 milijard. Povišanje gre predvsem na račun izpopolnitve vojske in zgraditve moderne vojske mornarice. Obračunski zaključek za preteklo leto izkazuje lepe uspehe na polju težke industrije, ki je premostila začetno krizo in se sedaj vedno bolj polno razvija.

Porast brezposelnosti v Nemčiji

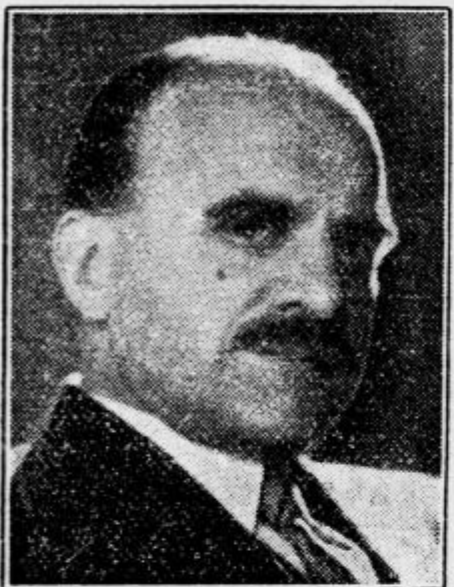
Berlin, 12. januarja. br. Po uradni statistiki je v mesecu decembru število brezposelnih naraslo za 281.000 na 1.480.000. V januarju se je kriza na delovnem trgu še poostrija. Računajo, da bo januarja nad 2 milijona nezaposlenih, ki so odvisni od državne podpore.

Naši kraji in ljudje

Dr. Peter Zenkl pride

Ljubljana, 12. januarja.

Prihodno nedeljo pripe v Ljubljano eden najbolj zaslužnih socialnih delavcev sodobne Evrope dr. Peter Zenkl, šef socialno-političnega oddelka mestne občine prage. Dne 18. t. m. bo imel v uniojski dvorani informativno predavanje o tem, kako glavno mesto češkoslovaške republike izpolnjuje svoje socialne naloge. Razen tega bo imel dr. Zenkl še ožje konference s predstavniki socialnih ustanov našega mesta, da se po-veš o socialnem skrbstvu pri nas in da o-tem informira naše socialne delavce o na-predku socialnega skrbstva v Češkoslovaški, zlasti še v Pragi.

Dr. Peter Zenkl je velik socialni delavec in reformator, občinski svetovalec in referent za socialno skrbstvo v Pragi, tako da mu pripada vodilna funkcija v socialnem skrbstvu prške občine. Ko bo v Ljubljani predaval o temi »Praga, mati svojih občanov«, bo brez dvoma prinesel mnogo živ-ahnih pobud za socialno-politično udeje-vanje naše občine, ki je v primeri z ostalo Evropo še precej v zaostanku. Svoje preda-vanje bo spremljal z izvirnim, dve uri tra-jajočim filmom, v katerem bo prikazal so-cialne ustanove mesta Prage, predvsem ta-kozvane Masarykov domove. Ta film pri-kazuje zgodovino in razvoj socialnega skr-bstva v Pragi. Prikazuje nam prizore social-ne bede, ki jih je dr. Zenkl doživel sam in jih fotografiral po raznih predmestnih br-logih, kanalih itd. V drugem delu pa kaže film gradnjo Masarykovih domov in njih mnogoštevilne socialne ustanove, ki pre-dstavljajo edinstven primer socialnega skr-bstva v Evropi. Ti domovi so hkratu naj-večja zasluga življenjskega prizadevanja dr. Petra Zenkla.

Dr. Zenkl bo imel v ponedeljek zvečer v uniojski dvorani javno predavanje. V to-rek dopoldne si bo ogledal mestne socialne ustanove v Ljubljani, popoldne pa se bo sestel z vsemi predstavniki socialnega skrbstva in naših dobrotelnih organizacij v dvorani mestnega magistrata. Ugodnemu predstavniku socialne politike češkoslovaške republike, ki je lahko za vzor vsem de-mokratskim državam v Evropi, izrekamo iskreno dobrodošlico.

Najstarejša v Zagorski dolini

Zagorje, 12. januarja.

Dne 13. januarja 1847. se je pri Ocepko-vih v Senožetih (občina št. Lambert) ro-dila Doroteja, ki danes praznuje visok življenjski praznik, 90letno rojstva. Dekle se je zanimalo poleg običajnega do-mačnega dela za razne druge koristne stvari. Brati in pisati jo je naučil starejši brat, ki je študiral v latinskih solah. Starejši so jo naučili pletenja. V tedanjih časih je vse to bila novost. Ocepkovi so si služili denar tudi s prevažanjem tovara z ladjo po Savi. Nekoč se jim je ladja razbila. Ta nesreča in pa slaba letina sta

povzročili veliko pomanjkanje, da je mo-ral oče voziti žito iz Ljubljane, ker ga nikjer v bližini ni bilo dobiti.

Živa bakla sredi Maribora Strašna nesreča 22 letne uslužbenke Marije Kuraltove

Maribor, 12. januarja.

Ko so pasantje danes zjutraj okoli pol devetih stopali po Slomškovem trgu, so bi-li priča prizoru, ki je bil tako grozen in strašen, da jim je zastala kri v žilah. Iz predtiskarije in trgovine M. Temerlove na Slomškovem trgu je namreč prikrčila na Slomškov trg mlajša ženska, ki je pretre-ljivo klicala na pomoč. Klic: »Pomagajte, pomagajte!« se je razlegal po Slomškovem trgu, da so vrel ljudje od vseh strani sku-paj.

Pred seboj so videli gorečo žensko, ki je bila vsa v plamenih. Ravno v tem trenutku je stal pred vhomom v bližini nahajajoče se Kelčeve krojačnice krojaški vajenec, ki je v duhaprisotnosti takoj stekel po vodo in z njo polil gorečo žensko. ki je obupno vpila. Medtem pa so bili o grozni nesreči obveščeni tudi mariborski reševalci, ki so nesrečnici s smrtno nevarnimi opeklinami po vsem telesu takoj prepeljali v splošno bolnišnico. Na mesto nesreče pa je prihi-tela tudi policija, da ob navalu velike mno-

Srečna je bila Doroteja, kakor sama pripoveduje, ko se je poročila z rudniškim gozdarjem Antonom Ulčarjem. Rodila je več otrok, od katerih je hčerka Rozi po-ročena z železniškim uradnikom Kobijem, sinova Lojze in Janko pa sta v službi na Jesenicah, prvi pri KID, drugi pri želez-nici. Ko je po 54letnem službovanju šel mož leta 1927 v pokoj, sta se Ulčarja preselila v Toplice k vnukinji gospej Eli Cenceljevi. Pred šestimi leti je Ulčar umrl in gospa Doroteja preživlja jesen življe-nja pri ljubljani vnukinji. Kljub visokim letom se zanima za vse dogodke, o kate-rih še dnevno čita v »Jutru«. Žal ji je sa-mo, ker je premalo obhodila sveta. Tudi njeni starši in sorodniki so živeli vsi pre-ko osemdeset let. Njen brat Nace, ki živi na domu v Senožetih, je navzlic lepi sta-rosti še vedno zelo gibčen in zgovoren ter tudi še zvest član gasilske čete. Sla-vljenki želimo, da ukača ob skrbni postrežbi vnukinje vsaj še stoletnico.

žice, ki se je tamkaj zbrala, vzpostavila red.

Nesreča se je pripetila po usodnem naključju, katerega žrtve je postala 22 letna Marija Kuraltova, doma iz Studencev, ki je bila uslužbenka že nekaj časa v trgovini predtiskariji M. Temerlove na Slomškovem trgu 6. Kuraltova je prispela zjutraj v tr-govino ter pričela z delom. Bila je zaposle-na z izbiranjem šablona za predtiskarijo, ki so ležale na mizi prav blizu peči. Nenadno je bušnil iz peči plamen, ki je zajel njeno obleko. Mahoma je bila Kuraltova v plame-nih. Njena delodajalka Temerlova je v pr-vem trenutku od groze osupnila, kmalu pa se je zavedla in je takoj skočila po neko blago, s katerim je ovila Kuraltovo okoli telesa, da bi na ta način oženj pogasila in obvarovala pomočnico katastrofe. Toda vnelo se je tudi to blago in Kuraltova je v groznih bolečinah stekla na Slomškov trg in tam klicala ljudi na pomoč, ki so pre-pričili, da ni živa bakla zgorela.

Tragična smrt na Ježici pojasnjena Obupanka je 17 letna Slavka Košičkova iz Trnovega

Ljubljana, 12. januarja.

Tragedija neznane mladenke, ki se je v nedeljo zjutraj vrgla na Ježici pod kamniški vlak, je pojasnjena. V ponedeljek po-poldne je gospa Alojzija Košičkova, sopro-ga mestnega uslužbenca v Karadžičevi uli-ci št. 3. v Trnovem vsa razburjena preči-tala ponovno poročilo o neznani obupanki in je opozorila soproga Ivana:

— Hčerke Slavke že dva dni ni domov, odpelji se pogledat na Ježico, prav gotovo je ona!

Pravega vzroka za obup Slave Košičkove sicer ni nihče vedel, vendar se je oče Ivan Košiček takoj odpeljal s kolesom na Ježico. Na Posavju ima prijatelja, s katerim sta se podala h grobarju pri sv. Juriju, da jima je izročil ključ od mrtvašnice. Bila je že te-ma, ko sta okrog 19. ure stopila v mrtvaš-nico in dvignila pokrov. Prepaden in pre-sunjen je oče zajekal: »Moja hčerka!«

Spoznal jo je ob samem pogledu v obraz, kakor tudi po obleki.

V Košičkovi družini, ki je tako skromna in zase srečna, je tako v teku treh mese-cev že tretjič zavladala žalost. Izpolnilo se je, kakor je Slavka že pretekli petek rekla: — Dva smo že pokopali v naši družini, tretja bom pa jaz!

V oktobru je namreč umrla njena babica, očetova mati. Na praznik Treh kraljev pa so spremlili k Sv. Križu Slavkinega bratranca Edvarda Elešiniča, ki ga je po dolgem hi-

ranju za jetiko pobrala pljučnica. Simpa-tičnega 29-letnega moža, ki je bil v Košič-kovi družini ves domač, so poleg svojcev spremlili na zadnji poti tudi člani delavske godbe »Zarje« in šentjakovski pevci so mu zapeli v zadnje slovo. Ob grobu pa je brid-ko ihtela mlada vdova, kateri je pokojnik zapustil komaj tri tedne starega otročka... Tragični dogodki zadnjega časa so se moč-no dojmili Slavke. Dekle, ki bi šele letos v aprilu dopolnilo 17. leto, je bilo nenavadno močno razvito. Prijatelji je Slavka tudi zaupala, da ima fanta, s katerim se pa ne razumeta najbolje.

Ko je lani Slavka zapustila meščansko šo-lo pri Sv. Jakobu, je bila sprejeta v službo pri knjigovozu Ogrincu na Bregu. Šef je bil z njo nadvse zadovoljen. Le preboječa se mu je zdelo in tudi doma so ji rekali, naj se ne ustraši vsake muhe. To pričuje, da je bila Slavka izredno čustvena. Toda dočim je prejšnje čase kazala mnogo živahnosti, je bila po bratrančevem pogrebu naenkrat vsa zaprta vase. Ko se je v soboto opoldne odpravila domov, je Ogrinčeva sestra opa-zila čuden sonč v njenih očeh. Potem je dekle izginilo in nihče več od domačih je ni vi-del. Bogve kod je potem taval vso noč, dokler se ni njeno mlado življenje končalo pod kolesi kamničana.

Oče je sicer takoj v ponedeljek prijavil njen nestanek in so mu na policiji zagoto-

vil, da bodo deklet polskali, niko pa ni mogel niti pomisliti, da bi utegnila biti Slavka obupanka z Ježice.

Oče Ivan Košiček je v teku današnjega dopoldne poskrbel da je bilo truplo prepe-ljano z avtofurgonom v mrtvašnico pri Sv. Krištofu. Tu zdaj samotna počiva nesrečna

mladenka v beli krsti, jutri (v sredo) ob 14. uri pa jo bodo starši, njena 12-letna sestri-ca in vsi, ki sočustvujejo z bridko prizade-to družino, spremlili k večnemu počitku pri Sv. Križu. Naj bo nesrečni mladenki lahak počitek, Košičkovim pa izrekamo toplo so-žalje!

Jesenice rasejo dalje Neprekinjena gradbena sezona — Bodoče gradnje

Jesenice, 12. januarja.

Po nekaj letih gospodarske stiske, ki je skoraj popolnoma zavrla gradbeno delav-nost, smo imeli lani gradbeno sezono, ka-kršne še ni bilo po svetovni vojni. Gradilo se je na vseh krajih, tako v središču me-sta, kakor tudi na skrajnem zapadnem ali jugovzhodnem delu našega industrijskega revirja. Ob Prešernovi cesti je zrasla ve-lika dvonadstropna trgovska hiša g. Me-žika, na nasprotni strani pa je v surovem stanju dograjena hiša Nabavljalne zadr-ge državnih namestencev. Ob Kralja Petra cesti je zgradil zdaj že pokojni carinski posrednik Ante Stekar lepo vilo, ob Go-sposvetki cesti je dvignila ga. Irena Go-jakova svojo hišo za eno nadstropje. Ob isti cesti je mestna občina na mestu pre-jšnje stare Povševne hiše zgradila impo-zanten Gasilski dom, ki bo poleti izročil svojemu namenu. Tovarna je zgradila dve veliki stanovanjski hiši ob Cankarjevi ce-sti, eno ob Sokolski ulici, eno ob Slomško-vi ulici, ter na nasprotni strani lepo vilo za tehnične ravnatelje. Vse te enonad-stropne hiše so v surovem stanju dogra-jene in se bodo stranke lahko sredi poletja vselile. Koliko pa se je lansko leto gradilo majhnih hiš in gospodarskih poslopij in koliko se je popravilo in povečalo starih stavb, za to ni prostora, da bi mogli vse navesti.

Prav za prav pa se gradbena sezona na zimo niti ni prekinila, temveč prehaja skoraj v nezmanjšanem obsegu v novo po-letje. Lepo število stavbnega delavstva je zaposleno preko vse zime, pa tudi cela vr-sta vzornikov dovaža gradivo za nova po-slopja in gospodarske objekte. Kakor vse

kaže, se bo letos v jeseniškem revirju morda še več gradilo kakor lani. Pokoj-ninski zavod za nameščence v Ljubljani ima v načrtu zidavo velike hiše za name-ščence, in to ob Prosvetni cesti nasproti meščanski šoli. V tej hiši bo šest dvosob-nih in šest trisobnih stanovanj. Na skraj-nem zapadnem delu mesta, na Pisarjah, bo letos menda zrasla cela kolonija, ki bo obsegala okoli 20 hišnih hiš in vil. To stav-bišče, ki ga je neki stavbni zadržugi pro-dala ga. Marija Rekarjeva, je nedvomno najlepše na Jesenicah. Na savskem na-brežju si je 10 tovarniških delavcev kupilo parcele, več parcel pa je kupljenih tudi ob Ilirski ulici in Jadranski cesti. Pa tudi po drugih delih mesta se pripravljajo lastniki stavbišč za zidavo svojih domov. Staro-davna Murava se tudi od leta do leta pre-navlja in dobiva vedno lepše lice. Le sre-dišče mesta, Gosposvetška cesta, ki je pra-va trgovska žila Jesenic, ne pride bogve-kaj naprej. Tu bi bilo najbolj potrebno, da bi podrl nekaj starih nizkih hiš, ki so v skazo in napotje. Podrti je tudi treba ne-ki hlev pa bo mesto dobilo res pravo lepo lice.

V splošnem se opaža, da največ gradijo delavski sloji, kar je pa razumljivo, saj je ravno njih dotok s podeželja v mesto naj-večji. Če bo šlo v tem pravcu dalje, bo v nekaj letih od Koroške Bele do Plavža vse zazidano in bo imelo lice velikega indu-strijskega mesta. Popolnoma bo zabrisana meja, ki loči Jesenice od Javornika. Vse to pa je v glavnem odvisno od dobre go-spodarske politike in od odločujočih čini-teljev, v kolikor jim je gospodarski pro-cvit naše ožje domovine res pri srcu.

XVI. Slovanski večer pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II.

Gdč. Olga Oljdekopova, članica Ljub-ljanske opere, ki je s svojimi odličnimi zmožnostmi žela uspehe ne samo pri nas, ampak tudi pred izbrano beograjsko in zagrebško publiko — koncentrirala je tudi na kraljevskem dvoru — bo nastopila na le-tošnjem XVI. »Slovanskem večeru«, ki ga pod najvišjim pokroviteljstvom priredi JNAD »Jadranc«, Gdč. sopranistka si je

izbrala za svoj program arijo iz Čajkov-skega opere »Pikova dama«, ki jo bo pela v slovanskem jeziku in Rahmaninovo »Romanso« v ruščini.

Dasi je njena operna kariera še zelo kratka, je vendar pevka s svojim močnim dramatskim sopranom velikega obema in razsežnosti namah osvojila vse naše ljubitelje glasbe. Njena prirodna inteli-genca in študij na univerzi sta pripomog-la k tako naglemu umetniškemu vzrastu. Vse kritike, ki jih ni malo, plasejo najbolj laskavo o njenih dosežanjih nastopih in ji za bodočnost obetajo zavidljivo kariero.

Prepričani smo, da bo naša kritična publi-ka mogla ob priliki njenega prvega veli-kega koncertnega nastopa v Ljubljani sama presoditi njene našete umetniške vrline.

60 let Jožeta Miklavžiča

Zagreb, 12. januarja

Te dni je prekoračil prag šestega deset-letja umirovljen pisarniški ravnatelj Jože Miklavžič. Doma je iz Slovenskih gorc. Ko je odbil vojaščino, se je posvetil sodno-pisarni-ški službi. Služboval je v Kostanjevici in v Novem mestu, ko se je pa v Zagrebu omo-valo kasacijsko sodišče za Slovenijo in Dal-

macije, je bil leta 1920. premeščen v Zagreb kot pisarniški ravnatelj. Tam je organiziral pismo največje pisarniški ravnatelj Jože Miklavžič. Doma je iz Slovenskih gorc. Ko je odbil vojaščino, se je posvetil sodno-pisarni-ški službi. Služboval je v Kostanjevici in v Novem mestu, ko se je pa v Zagrebu omo-valo kasacijsko sodišče za Slovenijo in Dal-

Časih je luštno b'lo...

— pa je marsikaj še zdaj tako — Pogled v življenje pred polstoletjem, ko so še naši očetje fantovali

Priobčili smo včeraj nekaj misli o človeku in življenju vobče, s posebnim ozrom na razmere, v katerih so živeli naši očetje pred polstoletjem. Danes zaključujemo zanimive poglede v utrip naše zemlje v času, ko našega zrelega pokolenja še ni bilo.

Na Gomilskem v Sav. dolini so v župni-šči podirali peč. Ko so odstranili za okra-sok prizidano kroglo, je padlo iz nje 40 stotakov iz l. 1860. 4000 gld., stotake, ki so bili že iz prometa in ki jih je bil tjakaj shranil še pokojni župnik, so poslali na Dunaj.

V poletju so bila naša morska kopališča že takrat dobro posečana. Na Jadranu je križarila angleška mornarica. In kakor lani kralj Edvard, je pred 50. leti zbujał senza-cijo Dubrovnička cesarjevič Rudolff. Kronist pravi, da je hotel kot prvi Habsburčan v opankah, vsak dan na lov iz mesta na Glu-ho Smokvo streljat orle. V Bolgarijo je pri-šel usodni Ferdinand Koburški, Italijani so imeli velike neprilike v Abesiniji. Amerika je dobila že takrat prvo žensko za župana. Posebni izletniški vlak je pripeljal česke goste na Bled, v Ljubljano in na Jadran, vse kakor še danes...

Ljubljancani so pridno romali na Višarje in Trsat. Za 3 gld 85 krajcarjev na osebo je potegnili vlak 400 romarjev preko St. Petra na Reko. Dva dolga vlaka sta poteg-nila izletnike pod Sv. Višarje. Vlaki so vo-zili tedaj mnogo počasneje. Predhodnik po-časnosti bivšega kamničana je bil pred 50.

leti zagrebški zagorec, o katerem je krožila zanimiva zgodba:

Na zagrebško postajo se je pripeljal z za-gorskim vlakom star Zagorjan. Pri izhodu ga je prijel železničar, zakaj mu je oddal samo pol karte, kakršno imajo otroci.

— Čemu bi naj imel celo karto, saj sem se pa tudi odpeljal od doma, ko sem bil še deček! se je odrezal kmet.

V poletju je razsajala v prištaniščih ob Jadranu kolera. Pobrala je v Trstu, na Reki in Sušaku mnogo ljudi. Kužna bolezen se je širila tudi v nekatere kraje zaledja. Oglasi-la se je v Ljubljani, posebno nevarno v Loškem potoku. Iz Trsta je pobegnilo pre-ko 20.000 ljudi na deželo.

Zbornični možje so pridno sklepali zahte-ve po kamniški in dolenski železnici. Ko-rošci so imeli velik praznik, Einspielerjevo slavnost.

V deželi Gorotana.
Kranjca in Štajerca,
Mej Goričani in Primorci,
Sem Slovenka jaz doma

je tedaj deklamirala zala Rožanka, ki so jo kmalu nato sredi Celovca grobo podli na tla fanatični nemškutarji. Napredni Sloven-ci so pred 50. leti slavili tudi 300 letnico Trubarjeve smrti. »Zgodnja Danica« je v ta namen napisala:

Trubarja so proslavljali,
S pisateljstvom umivali,
Je-li umit zdaj prav lepo?
Kaj ti praviš, Hren na to?

Indianer, Lausbuben, Gassenbuben, Schaffe-köpfe in polizeiwidrige Gesichter je bila nemškutarskim profesorjem tedaj probuja-joča se naša mladina. Toda v l. 1886., ko je bila ustanovljena CMD v Gorici, ko je ostalo pri občinskih volitvah v Dalmaciji samo še mesto Zader v laških rokah, je go-riška gimnazija izkazala v izvestju med 199 učenci 8 slovenskih, 4 nemške in 2 italijan-ska odličnjaka.

Kronika je pred 50. leti tudi zabeležila ob-sodbi dveh morilcev na vislice. Drugje spet sta dva zlobneža nabasala nekemu kmetu pipo do polovice s smodnikom, polovico s tobakom. Režec se sta mirno gledala, kako je kmet prižgal vivček in je nesrečnej za-radi eksplozije oslepel na obe očesi. Rodilo se je tele s sedmimi nogami, prašiči so po-jedli otroka, mnogo žrtev je povzročilo streljanje z možnarji. Na Jadranu so strahili morsk volkovi. bruhala je iz sebe Etna, iz Osojskega jezera so potegnili ribiči 72 kg težkega soma. Toča je povzročila mnogo škode. Po čudnem naključju je ubila strela kmetico pri Čatežu. Med tem ko je gospo-dinja po stari vraži zažigala kadilo v peči, da bi ne tresčilo v hišo, je njena sestra po-stavila burkle navkriž pred hišna vrata. Strela je udarila baš tja in jo ubila.

Pri Poljanah nad Vipavo je napadel pa-stirja danes že tako redki planinski orol. Drugi pastir je priletel tovarišu na pomoč in dolgo časa bil s palico orla po glavi. Mrtva, 6 kg težka ptica je merila 2,30 m z razpetimi kraljuti. Lačna ujeđa je imela prazen želodec.

Kljub dolgi zimi in suši je bila jesen pred 50. leti še dokaj polnovna. Čebele so nabrale medu kakor že dolgo ne. Izvrstnih jabolk so prodali samo na Štajerskem 100 centov za 450 gld. Trnovčani in Krakovč-

ni so takrat izvažali željne glave še v Trst in na Reko. 100 glav je veljalo 3 gld, 2 ven-ca najlepše čebule 5 krajcarjev. 100 kg krompirja 2,41 gld, 100 kg fižola 11 gld. Kg masti je stal 64, slanina 56, surovo ma-slo 95 krajcarjev. Eno jajce je veljalo 3,5. liter mleka 8 krajcarjev. Razmerje, ki je nekako še danes v veljavi.

Ljudje so pred 50. leti opazovali tudi solnčni mrk. Mnogo strahu so jim povzro-čili potresni sunki. pa tudi meteor. ki je švignil preko neba. Slabo znamenje so vi-del tudi v tem, da je neki kmečki mlade-nič pri Višnji gori ulovil 2 bela kosa, za ka-tera so mu ljubitelji ptic ponujali 6 gld.

Jesen je prinesla kakor lani tudi pred 50. leti že zgodaj sneg in mraz. Dne 28. sep-tembra 1886. je leglo globoko v doline mno-go snega, notranjski Javornik je zanežilo 1 meter na debelo. Zamrznilo so nekateri potoki. Kljub zgodnji zimi pa so že takrat opažali v prirodi nenavadne primere, kate-rim se čudimo danes v mnogo blažjem let-nem času. Trobentice, vijolice in marjetice so utržali ljudje že o svečnici, nekatere hruške in kostanji so poglani cvetje v no-vič v oktobru. Konec oktobra so našli Ljub-ljancani na Gradu maline s cvetjem in sa-djem. po Dolenskem so ponekod obrodile češnje že drugič v začetku novembra. Li-tijani so imeli tisto leto še 20. novembra polno svežih kumar, dinj in graba v cvetu na vrtovih.

Leta grodo svojo pot in marsikaj kar je bilo že davno, se z vsakim letom spet vra-ča. Življenje je ostalo v svojem jedru sko-roda isto, preobrazilo ga je le naglo na-raščanje iznajdb človeškega uma. Izginil pa je iz naših mest in cest prav zato pred pol-stoletjem še toliko spoštovani fijkarski stan. Še pred 50. leti se je poročevalec dnevnika pridružil veselim fijkarjem, pri-

služnih njihovim dovtipom in ovekovečel v listu tudi preprosto, priljubljeno takratno popevko kraljev s kozla:

Lepših ljudi na svetu ni,
kot smo mi mladi fijkarji.

Kratke postaje delamo,
velike plače služimo.

V vsaki mlak' napajamo,
v vsakem klanc' »firšpanamo«.

Dobro jutro, kuhar'ca,
mi boš kaj dala zajtrka?

Zajtrk je pripravljen je,
na mizo že postavljen je.

Prata, solata in kofé,
in čašo frišne vodé!

Dobro jutro kletarca,
zdaj povej mi rajtenga.

Najna rajtenga je prav lahka,
saj sva že navajena.

Voz je tvoj in konj je tvoj,
preljubi fijkar ti s' pa moj.

Zdrava ostani kuhar'ca,
in tudi ti, o kletarca!

Jaz moram ta kraj zapustiti',
in v druge kraje tjakaj ti'.

Precej se je spremenilo v zadnjih 50. le-tih lice Evrope. mnogo prej tlačenih in razkosanih narodov si zdaj kuje svobodno svojo usodo. Ni se pa izpremenila mrzlična strast oboroževanja in prav kakor, da bi to bilo dandanes, je tudi pred 50. leti za-ključili uvodničar bilanco starega leta; 8 strahom gledajo državljani na velikanske te priprave, povprašujoč se, mora li res vsako stoletje končati z veliko, vso evropsko ce-tino pretresujočo katastrofo.

—ine.

Domače vesti

* **Vojaška imenovanja.** V zadnjem »Vojnem listu« so bila med drugim še naslednja imenovanja: čin kapetana II. klase je dosegel zdravnik v vojaški bolnišnici v Ljubljani dr. Vekoslav Valentinčič, kapetana I. razreda pa sta postala inženjerski kapetan II. razreda Bauer Stanislav in veterinarski kapetan II. razreda Rade Rudolf, nižji sanitetski pomočnik I. razreda je postal pomočnik II. razreda Rebula Gregor, nižji vojni kapelan III. razreda pa nižji vojni kapelan IV. razreda Šviger Franjo.

* **Predavanje »Narodnega doma«** v Zagrebu, Kraljice Marije ul. 3; V sredo 13. t. m. ob 20. u. ur. bo se predaval film Hignskega zavoda »Znamenitosti hrvatskega Zagorja«. Vstop prost.

* **Zanimanje ameriškega lista** za zapiske dveh bosanskih dijakov. Ko je bivši angleški kralj bival v Dalmaciji, sta mlada dijaka Ibrahim Kantardžić in Dragan Filipović potovala peš iz Dervente v Sibenik. Vse pot sta vodila dnevnik in vanj marsikaj zapisala tudi o angleškem kralju. Na mlada dijaka so postali pozorni neki ameriški novinarji in zdaj je neki mladinski list iz Washingtona, dijakova pisal, naj pošljeta prevode svojih zapiskov in objavo proti honorarju.

* **Solanje hrvatskih otrok v Rumuniji.** Za hrvatsko dečo v rumunskem Banatu je bilo pred letom dni otvorenih nekaj sol. Na katerih ponujajo učitelji iz Jugoslavije. Tem solam v pomoč je bila zdaj v Karlovcu uvedena akcija, da se zbere čim več šolskih in zabavnih knjig. Te knjige zbira karlovaški knjigarnar Moenaj in ko jih bo nabralnih dovolj, jih bodo poslali najprej solama v Gorekacu in Keču v Rumuniji.

* **Zbobjanje varnostne službe ob morskem obali.** V soboto zvečer sta, kakor znano, pri Dugem otoku trčila skupaj italijanska tovorna parnika »Ubertas« in »Morea« ter se je prvi potopil. Dočim je bila njegova posadka rešena na parnik »Morea«, ki je odplul v Trst. Noč je bila precej vetrovna in temna. Se zdaj ni naši direkciji pomorskega prometa v Splitu natančno znano, kako se je nesreča pripetila. Ponesrečeni parnik »Ubertas« je sicer imel radio-postajo, a bila je tako slaba, da naše obalne postaje niso slišale njenih klicev. V nedeljo jutraj je splitska radio-postaja dobila brezov nekega norveškega parnika, ki je naletel na razbite dele ponesrečenega parnika. K dobri obalni varnostni službi spadajo v prvi vrsti urejeni svetilniki, pomožne ladje, očiščene luke in zadostno število radio postaj. Naši dve radio postaji sta vojski in tako obremenjeni, da ne moreta vedno opravljati tudi privatne službe. Po mednarodni radio konvenciji bodo naši parniki dobili radio-postajo. Tako postajo in radio-telegrafista morajo imeti vsi brodovi, ki plujejo po morju. Naše dve radio postaji sta vojski in tako obremenjeni, da ne moreta vedno opravljati tudi privatne službe. Po mednarodni radio konvenciji bodo naši parniki dobili radio-postajo. Tako postajo in radio-telegrafista morajo imeti vsi brodovi, ki plujejo po morju. Naše dve radio postaji sta vojski in tako obremenjeni, da ne moreta vedno opravljati tudi privatne službe. Po mednarodni radio konvenciji bodo naši parniki dobili radio-postajo. Tako postajo in radio-telegrafista morajo imeti vsi brodovi, ki plujejo po morju.

* **Poljska železniška zveza** Vojvodine v Zagrebu. Novi železniški vozni red na področju subotičke železniške direkcije, ki obseva tudi progo Subotica-Noví Sad-Beograd, je izdelan in predvideva temeljito prestrukturacijo vlakov. Uvaja tudi več novih vozov, tako da bo promet znatno pospešen. Na progi Subotica-Vinkovci bodo za zboljšanje zveze z Zagrebom uvedeni novi vlaki.

* **Pri ljudeh, ki čisto trpe na zapeki,** zaradi česar nastajajo vrenja v želodcu in črevesju, pospešuje se temeljito čiščenje celotnih prebavnih organov s čašico naravne »Franz-Josefove« grenčice, zaužite jutraj na tešče želodca. Z uporabo »Franz-Josefove« grenčice se naglo odpravi plast z jezika, ki je nastala zaradi zapeke, ravnotako pa se tudi doseže boljši apetit.

Ogl. reg. št. 8. br. 16. 485/35.

* **Poročilo.** V št. Viču pri Stični sta se poročila znana sokolska delavka učiteljica gđe. Ivanka Travnova in mornariški poročnik g. Stanko Ivančič. Čestitamo!

* **V večeranju poročilo o napredovanju** v finančni službi bi se moralo pravilno glasiti Franc Širca (ne Schira).

* **Novi grobovi.** V šostanju je umrla gospa Josipina Skušková, vdova po uglednem veletrgovcu z vinom iz Metlike. Blago pokojnico so prepeljali v Ljubljano, kjer bo danes ob 15.30 pogreb izpred zavetišča sv. Jožefa k Sv. Križu. — V Bukovski pri Brežicah je umrla v visoki starosti 86 let gospa Ana Petanova. Pokopali so jo včeraj v Brežicah. — V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Ivanka Kristanova, soproga učitelja iz Cerknice. K večnemu počitku jo bodo spemili danes ob 16. v Cerknici. — Na Bledu je umrla 82. letu g. Leopold Stuchly, podpolkovnik v pokoj. Pokopali ga bodo danes ob 15.30. — V ljubljanski bolnišnici je umrla g. Viljem Golob, zobni tehnik. Pogreb bo danes ob 17. — V Vižmarjih je umrla g. Jan Dvorak, stavbni vodja. K večnemu počitku ga bodo spemili jutri ob 15. — Pokojnik blag spomin. Žalujemo naše iskreno sožalje!

* **Sneg v Bosni in Črni gori.** Ravno tako kakor v Sandžaku dela sneg prometne ovire tudi v Črni gori in Bosni. Črna gora nima več zveze s Sandžakom in tudi ceste, ki vodijo preko Andrijevca in Beran v Metobijo, so zasnežene. V Bosni pa se železniški promet še normalno razvija. Dočim zastaja avtomobilski promet v vzhodnih krajih, kjer so po cestah snežni zameti. Ustaviti so morali avtomobilski promet preko Romanije na cesti, ki vodi od Sarajeva preko Rogaticke. Vlasenice. Han Pijeska in dalje proti Beogradu.

* **Petkrat je rodila dvojčke.** Zena gozdarskega uslužbenca Jove Šimarića iz Bosanskega Petrovca je petkrat rodila dvojčke. Roditeljica ima zdaj devet popolnoma zdravih in normalnih otrok. Umrla je za neko otroško boleznijo samo eno dečico. Jovo se je rodil leta 1898, njegova žena Joka pa leta 1900 in je tako mogoče pričakovati še kaj pristrastka pri tej rodbini. Tudi Jovina mati je štirikrat rodila dvojčke, Joka pa je tudi iz rodbine, ki je imela mnogo otrok.

* **V novi izdaji je izšla narodna veseloigra »Micki je treba moža«**, ki jo je napisal Vinko Korže iz Cirkovec Lanskega sezona je ta zabavna igra, polna zdravega humorja in kmečke šegavosti, žela velike uspehe na mariborskem in ptujskem mestnem gledališču. Sla pa je tudi že veliko inžo ter bo ob 25-letnici mlačnega slovenskega društva »Vilija« v Milwaukee zabavala ameriške Slovence. Tudi koroški Slovenci jo bodo igrali. Tako bo naša zabavna Micka letošnji predstavi spet marsikdo zabavala staro in mlado. Pogajenih za uprizoritev uvedite pismo na avtorjem na naslov: Vinko Korže iz Cirkovec.

* **Tovarna JOS REICH** »prelepa mehko in skrobiljeno perilo v najlepšo izdelavo

Iz Ljubljane

* **XVI. »Slovanski večer«** JNAD »Jadrana«, ki bo 16. t. m. ob 20.30 v prostorih Sokolskega doma na Taboru, bo združil vso ljubljansko publiko. Pokroviteljstvo, ki ga je blagovolił prevezni Nj. Vel. kralj Peter II. bo dalo prireditvi svojstven značaj. Koncertni del večera, pri katerem bodo sodelovali naši najboljši priznani umetniki, tako gđe. Ojidekopova, g. Kolajec ter g. Prevorsek, bo svojevredstven užitek, kakršnih Ljubljana nudi le malo. Vabila so razposlana, eventuelne reklamacije prosimo na JNAD »Jadrana«, Tomanova 3. ali telefonično 29-74.

* **Pevska vaja sokolskega pevskega zbora.** Na slovenskem večeru, ki ga priredi sokolska župa Ljubljana dne 28. t. m. ob priključitvi predavanja starost SSS in COS brata dr. Stanislava Bukovskega, sodelujejo tudi sokolski pevski zbor s pesmima: »Na Adrijan« in »Dvigimo srečo«. V ta namen mora imeti zbor vsaj dve vaji in sklicuemo prvo za četrtek 14. t. m. ob 20. uri v lukovni sobi Ljubljanskega Sokolskega Narodni dom Pevovodja, Zdravilo!

* **Mladinska organizacija JNS** na mesto ljubljanske ima redno odobrovo sejo 14. t. m. ob 20. v strankinih prostorih.

* **Slovensko zdravniško društvo** v Ljubljani priredi XXIX. znanstveni sešatek v poslovnem letu 1937 v petek 15. t. m. ob 18. v predavalnici internega oddelka obde državne bolnišnice, na katerem nadaljuje g. docent dr. Ivan Metko svoja izvajanja o zgodnji diferencialni diagnozi latentnih cholelitiopati (VI. del). Vabljeni vsi gg. zdravniki in medicinski.

* **Francoski inštitut** opozarja na predavanje o francoskem kolonialnem delu, ki bo v petek 15. t. m. ob 20. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predaval bo g. Gabriel Remérand, francoski konzul v Ljubljani. Vabljeni.

**ARTIN
DRAGÉES**

**ZAPEKA,
LENIVOST
ČREVESJA**

sta vzrok mnogim boleznim. 2-3

ARTIN — DRAŽEJE Dr. WANDERA vzete zvečer, omogočajo jutraj lahko izpraznjenje.

Dobivajo se v vseh lekarnah v škatlicah po 12 dražej Din 8.— in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50

Oglas reg. pod št. B. 7124/34.

* **Poziv narodnim nošam.** Krajevni odbor Jadranske straže priredi 23. januarja ob 20. uri v vseh prostorih na Taboru svojo tradicionalno prireditev »Večer v narodnih nošah«. Prireditveni odbor prosi vse lastnike in lastnice narodnih noš naj se zanesljivo udeležijo te prireditve, ki bo nudila vsem posebnim obliko zabave in razvedrila. Za dobro prijato bo poskrbelo trdno Plo Radonič, veletrgovca z vinom. Ljubljana. Obveščamo vse lastnike narodnih noš, da se posebna vabila ne bodo razpošiljala.

ZOBOZDRAVNIK DR. VERČON ZOPET REDNO ORDINIRA.

* **Predavanje SPD.** V četrtek 14. t. m. ob 20. uri bo predaval v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti član himalajске ekspedicije g. Peter Aschenbrenner. Številne slike nam bodo pokazale težko borbo za osvojitve najvišjih vrhov sveta, ki kljub številnim ekspedicijam se do danes niso premagali. Predavatelj se je udeležil himalajске ekspedicije leta 1934 ter nam bo opisal napore, ki jih je doživel skupno s svojimi tovariši, od katerih je smrt ugrabila štiri, ki počivajo v večnem ledu Nanga Parbatu. Sedeži so numerirani, vstopnice so na razpolago v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti med uradnimi urami. Zanimanje za to prireditev SPD je zelo veliko ter je priporočljivo, da pohitite za nabavo vstopnic.

MED. UNIV.

dr. Vladimir Milavec
specijalist za kožne in spolne bolezni ter kozmetiko

ordinira od 1 — 3.

naznanja, da je pričel s privatno prakso.

ALEKSANDROVA c. 16. pritličje

Diatermija Ločni čakalnici.

* **Filozofsko društvo** bo imelo v soboto 16. t. m. ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi svoje četrto predavanje. Predaval bo vseučilniški profesor dr. Rihard Zupancič o temi: Determinizem in fizikalna slika sveta. K zanimivemu predavanju so vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop prost.

* **Po-nemastje** G. Rajko Ranzinger se je zglasil pri predsedniku mestne občine in mu izročil 1000 Din kot prispevek Rotary kluba za zimsko pomožno akcijo mesta Ljubljane. Za dar iskrena hvala!

in lesen kip Matere Božje iz 14. stoletja (dar g. D. Hribarja), kip sv. Ane Samotretje. Sem bi bilo treba tudi šteti zadevo z veliko Metzingerjevo stropno sliko iz Gorican, ki ostane menda definitivno v N. G. ter ji ne bo treba priskrbeti odkupnine v obliki kopije originala. Poizkusne kopije Metzingerjevih slik, ki so jih v ta namen izvršili E. Piščančeva, M. Sedej in H. Santlova, so bile torej nepotrebne.

Za zbirko polpretekline in novejših dobe je pridobil N. G. tri Karingerjeve, Ogrina iz mlajših let, dve Gvajčevi olji (dar gospe Ide Gvajce), za kabinet tujcev pa originali Pavla Brila. »Predaja ključev«, olje iz leta 1600 (dar g. P. Klarvillu).

Od živih umetnikov je prišlo v zbirke bodisi z neposrednim nakupom, bodisi z nakupom mestne občine ljubljanske (zakaj temu primeru ne bi sledile tudi druge slovenske občine?): Jamova: Mati in hči, Gorškov Bokaar (kamen), Bulovčev poprpe »Zena z baretko« (mavec). Pirnatov »Portret žene«. Jakopičeve »Anemone« (dar g. dr. Windischerja). Tratnikova »Glava deklice, Sedejeve »Podvajobe žene« in Jurija Šubica banderka slika: »Sv. Barbara«.

Omeniti je treba tudi povečanje grafične zbirke, za katero je N. G. dobila 3 liste bolgarskih umetnikov (Kriševski, Georgijev in Venev), od MOL. 11 Karingerjevih risb, Zmitkovo skicirko, litografijo Toneta Kralja, Kamenjanca sv. Stefana in triptih Fauet (dar umetnika). V to zbirko so bile po zaključitvi Kavčičeve razstave prenešene vse njegove risbe. Zdi se, da bi stalno prirejanje takih grafičnih (odn. risarskih) razstav utegnilo pokazati občinstvu marsikatero zanimivost, ki je skrita v številnih mapah galerijske grafične zbirke.

Zanimanje občinstva za zbirke N. G. vsa-

* **Esperanto ustanova.** Razpisna je ustanova dr. Franceta Kolmerja, odvetoika in univerzitetnega profesorja v Chicagu, za dijakne tehniške srednje šole v Ljubljani, ki obiskujejo arhitektonsko-građbeni, strojni ali elektrotehniški oddelek, v znesku 3.000 Din letno. Natančni pogoji so razvidni iz »Razpisa« na mestni občinski deski in v veži tehniške srednje šole v Ljubljani. — Dalje so razpisane ustanove ljubljanskega mesta za dijakne tehniške srednje in učence delovodoke, moške in ženske obrtne šole, in sicer šest mest za dijakne tehniške srednje šole in štiri mesta za učence delovodoke, moške in ženske obrtne šole v iznosu po Din 1.000 na leto. Pogoji so razvidni iz razpisa na mestni občinski deski in v veži tehniške srednje šole. — Dijakso ustanovo dr. Janeza Ev. Kreka je razpisalo mestno poglavarstvo ljubljanske. Ustanova je namenjena dijakom tehniške srednje šole v Ljubljani in so natančni pogoji razvidni iz razpisa na mestni občinski deski in v veži tehniške srednje šole.

* **Udruženje jugoslovnskih inženjerjev** in arhitektov sekaia Ljubljana, priredi v sredo 13. t. m. ob 20. 4. družabni večer v mali dvorani Kazine. Vljudno vabimo vse štiane in vpeljane goste.

* **Privatni tolovadni tečaji** za odrasle in otroke. Med božičnimi počitnicam; prekinjeni tolovadni tečaji so se zopet pričeli. Vodi jih izkušen strokovnjak po modernih metodah z obilnim dovoljenjem. Tečaji se vrše individualno po potrebi poedince tako, da se z gimnastičnimi pospeji presnavljanje poveča moč in prožnost ter na ta način nudi vsakomur ono, kar mu je najbolj potrebno. Tolovadne ure so trikrat na teden, vsak torek, četrtek in soboto. Za dame od 6. do 7. in od 7. do 8., za gospode od 8. do 9. zvečer v tolovadni učilnici na Resljevi cesti. Veba se v malih skupinah. Dvorana je snazna, vsakomur so po tolovadbi na razpolago hladne in vroče prične kopele in umivalniki. Za mladino so tolovadne ure vsak ponedeljek in petek od 2. popoldne dalje v tolovadni na realki v Vegovi ulici. Sprejemajo se otroci že od 4. leta starosti dalje. Razdeljeni so po spolu in starosti v male skupine. Komur je do lepe telesne drželastnosti hoje in prožne miškulature, kdor potrebuje več fizične moči, komur dela preglavice njegova obilnost ali hoče sicer urediti svoje zdravje, more to doseči po naravnih poti s posebno, prilagojeno tolovadbo pod vodstvom strokovnjaka. Smotrna gimnastika na bo vsakomur telesno in duševno razvedrilo in zdravstvena nudnost. Prijave v tolovadne tečaje se sprejemajo med tolovadnimi uram ob navedenih dneh. Kdor se za ure zanjma, dobi isročam vse potrebne informacije.

KINO IDEAL

BOMBA SMEHA:

HAROLD LLOYD

v filmu

„Harold — mlekar“

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri

* **Večiko zborovanje** bo danes ob pol 20. uri v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Na zborovanju hočejo zasebn, namenečeni manifestirati za razširjenje pokojninskega zavarovanja na vso državo; za popolno samopopravo za naš Pokojninski zavod; za pokojninsko zavarovalno obveznost tudi za trgovske sotrduknike, strojnike z izpitni in zobne tehniške; za zboljšanje pokojninskega zakona glede znižanja starostne meje in zavarovalne dobe.

* **Prošnja upokoencev.** Prejeli smo: Upokoenci smo hvalčili železniški upravi, da nam je zvišala število polovčnih vožen na državnih železnicah. Prosimo pa vse prizadele urade, da pospešijo izdajanje legitimacij, ki jih po večini še sedaj nismo dobili, čeprav bi jih že nujno rabili. Prepričani smo, da bo naša prošnja usrečeno in da se nam bodo legitimacije izdale čimprej.

* **Kmalu bo minilo dve leti,** odkar je prvič nastopil na ljubljanskem koncertnem odru znameniti čelist Slavko Popov. Kakor povsod drugod, so se tudi ljubljanski kritiki izredno laskavo izrazili o njegovi umetniški igri, ki je zbudila največje zanimanje in občudovanje med poslušalci. Za svoj ponovni koncert v Ljubljani si je izbral klasična dela, pa tudi dela, ki po svoji lepi melodiji in tehniki posebno uga-

kako raste. Posebno ob dneih prostega vstopa ne manjka nikdar obiskovalcev. Staino si ogledujejo razstavljena dela učenci srednjih in drugih šol pod vodstvom svojih profesorjev. N. G. prireja tudi vodstva po razstavi in predavanju, ki so prav priljubljena. Pri teh sta se predvsem udeleževala upravnik Zorman in dr. R. Ložar.

Posebna počastitev za N. G. je bil poset Nj. Vel. kralja Petra II., ki si je umetnine ogledal z velikim zanimanjem. Med posetniki iz tujine je vredno omeniti znanega specialista za renesančno umetnost, dr. B. Berensena, ki je spoznal v sliki Ecce homo delo slavnega Palma Jacopo Giovane, ravnatelja bagdadškega muzeja dr. Koeniga ter raznih potujočih skupin iz inozemstva, ki so se vsi pohvalno izražali o zbirkah N. G.

Pomemben dogodek za zgodovino N. G. v letu 1936 je bilo poročilo društvenega tajnika dr. I. Cankarja o ustanovitvi posestrime N. G. — Moderne galerije. Kljub odloki tega najmarkantnejšega funkcionarja N. G. za poslanika v Buenos Aires, so predela za novi umetnostni zavod v polnem teku in tako bomo v doglednem času dobili zavod, ki bo za N. G. pomenil razbremenitev, a s tem možnost izpopolnitve v ožjem delokrogu zbiranja umetnin iz starejših dob.

Lep napredek preteklega leta je tudi obširno delo inventarizacije doseadanega građiva, ki ga je izvršil umet. historik S. Mičuz.

Ne smem končno zamočati zaslužnega delovanja predsednika ter enem protektorja in podpornika N. G. dr. Windischerja, o katerem pričajo vsi sejni zapisniki, da je neprestano skrbel za uspešno napredovanje zavoda. — K društvu so pristopili v letu 1936, štirje ustanovniki.

KINO

TEL. 21-24 **MATICA**

izvirni rusko-sovjetski film

CIGANSKA POSTAVA

LELA CERNAJA, slovitá perka moskovske radiopostaje

TEL. 27-30 **SLOGA**

Mala popularna ljubljanska veta

Shirley Temple

UPORNIKOVA HČI

TEL. 22-21 **UNION**

Pola Negri

v filmu ruske revolucije, njome carstva

MOSKVA - SHANGHAI

Predstave ob 16., 19. in 21.15 ur

jažo občinstvu. Poleg sonate in koncerta za čelo, igra več skladb, ki so predvsem tudi virtuosnega značaja. Koncert čelista Slavka Popova bo v petek 15. t. m. ob 20. v mali filharmonični dvorani. Umetnika spremlja na klavirju naš pianist-prof. Marijan Lipovšek. Vstopnice v knjigarni Gla bene Matice.

* **Prijava biciklov** za tekoče leto. Uprava policije v Ljubljani poziva lastnike biciklov, da prijavijo svoje bicikle v predpisnem roku od 14. t. m. do 28. februarja po naslednjem redu: 14. t. m. z evidenčnim številko od 1. do 1.000, 15. t. m. od 1.001 do 2.000, 16. t. m. ob 2.001 do 3.000.

* **Presenečeni bodo letos posetniki** obrtniškega plesa zaradi originalne dekoracije, ki bo še bolj polvilna inak prijetno družabnost, zaradi katere se odlikuje ta vsa. kolena. Tradicionalna družabna prireditev ljubljanskih obrtnikov. Komur je do vedre in neprisiljene zabave, tega vabimo, da v soboto 16. t. m. posej obrtniški ples!

* **Zahvala kluba Primorci.** Čutimo prijetno dolžnost, zahvaliti se vsem, ki so posetili »Krizantemi večer«, zlasti pa velja naša zahvala vsem dobrotnikom, prijateljem in podpornikom, ki so pokazali, da Jugoslavlani brez razlike čutijo z našimi bednimi dijaki. Posebno se zahvaljujemo, da so posetili našo prireditev gg. ban dr. Natlačen, g. komandant dravske divizijske oblasti Tonič z gospema, predsednik apelacijske sodišča dr. Golia, senator dr. Marušič, dr. Puc, podžupan dr. Ravničar, general Popadič, zastopnik upravnika policije Pestevšek, oficerški zbor in drugi zastopniki oblasti. Po njih in domačinov zaslugi je prireditev v moralnem pogledu izredno uspeša, pogrešale pa smo polpore in toplega odziva dela primorskih rojakov. — Odbor.

* **Esperanto.** Drevi ob 20. otvoritev osnovnega tečaja v lokalni Kluba esperantistov. Cankarjevo nabrežje 7/1. Učnina matenkosna, priglasí se lahko vsakdo.

* **Kuhanje** na električnih kuhalnih ploščah (rešojih) je najednejše. Gospodinje, prisostvujte predavanju danes ob pol 5. Gradisce 14. — Zveza gospodinj.

* **Da so koline sicer vesel praznik,** a da se skoraj slednji kupi sladkosti rado primeša vsaj malo pečina, je včeraj bridko okusil 14letni čevljarški vajenec Jože Cernič iz Dravljic. Klali so doma, pa je v kuhinji spoznal na okno, medtem pa je nekdo spustil s stedišnika lonec vrele juhe na tla. Jože je stopil vanjo in se hudo opekeli do kolena. Se huše nesreče je bil deležen 24letni poestnikov sin Andrej Kunčič iz Begunj pri Radovljici. Peljal je težek tovor hlo dov na saneh, pa mu je sporselo na zamrzli cesti, da je padel podnje in mu je težko breme precej hudo polomilo prsni koš. Z Aleksandrove ceste pa so morali reševalci včeraj pozno popoldne prepeljati v bolnišnico 23letnega trgovskega pomočnika E. K., ki se je v ljubezni zapletel v neke komplikacije, pa je v obupu spustil plin, da se loči od tega sveta.

* **Pjesna vaja** slušateljsev abiturjentskega tečaja bo v petek 15. t. m. ob 20. v Trgovskem domu. Plesne novosti kot uvod v sezono.

Od samostojnih prireditev ima N. G., kakor je že znano iz dnevnega časopisa, v programu razstavo del bratov Šubicev.

S-1

Zapiski

Popravek. V včerajšnjem šlanku »Murgorskega« »Hovanščina« je tiskarski škrt bistveno izpremenil smisel stavka o g. Golob-Bernotovu. Stavke se glasí pravilno: G. Golob-Bernotova kot nesrečna vdova Marta... je umela (ne imela) izkoristiti vse glasbene lepote, ki jih nudi njena partija.

* **Aida z gostoma.** Sopranistka ga Karena razpolaga z nenavadno izločanim, izenačen glasom velikega obsega. V vlogi Aide (v nedeljo popoldne) je imela priliko pokazati vse svoje vrline. Posebno na mestih, kjer se ji je posrečilo krotiti svojo razburjenost je pokazala toplo, kar pravilno nižno, kakor je pri nas le izjemoma slišimo, pa posebno lep sponje vosec, do najvišjih me-a. Večkrat no nastopanje bi odlični pevski govoru pripomoglo do muzikajne samostojnosti in izgrajkega razhama. občinstvu pa, ki je pevko empatično sprejelo, do tem večjega užjka.

G. dr. Adrian je le polrdil, kar je bilo že o poslednjem gostovanju povedanega. Posebno v zadnji sliki sta se gosta pevsko povzpela do redke popolnosti.

* **Knjižna produkcija** na Češkoslovaškem. Tudi v dob, gospodarske krize ni produkcija knjig na Češkoslovaškem znatneje nazadovale. V letih 1932 do 1935 je znašalo število knjižnih izdaj (prj čemer niso vsi letski brošure, letna poročila in pod.) 4411, 4434, 5234 in 4544 kosov. Če primerjamo te števila s predvojnimi statistiko, vidimo, da se je produkcija k-njig na Češkoslovaškem od 1. 1900 potrojila. Praški nemški list »Bohemia« upravičeno pripominja, da se s takim vzponom ne more ponahati nobena evropska dežela. Kajti v istem razdobju je produkcija knjig na Ruskem zrasla za dva in polkrat v Angliji za dva in četrtkrat, na Nizozemskem niti ne za dvakrat, v Franciji je ostala skoraj na isti višini, v Nemčiji pa je celo nekoliko padla.

Kulturni pregled

Narodna galerija v letu 1936

Ce bi hoteli primerjati delo, ki ga opravljala naša Narodna galerija, z delom prvih društvenih let, bi morali predvsem z zadovoljenjem ugotoviti, da se je premočev vpliv poedincev umaknil objektivnejši — rekel bi — kolektivni volji umetnostnega življa v svobodnem delu Slovenije. Zelja, da bi se zbirka N. G. od stopnje do stopnje izpopolnjevala ter bi tako s časom pokazala nepotvorbno in neizumetničeno sliko razvoja slovenske likovne umetnosti, je že tako zasidrana v samem društvu. občinstvu in v ustvarjajočih umetnikih, da si je težko predstaviti odbor, ki bi pri svojem nabiralnem delu ne hotel upoštevati tega edino pravičnega načela.

Seveda pa odborovo delo v tem smislu ni lahko. Ovira ga predvsem preskromna dotacija iz javnih virov in minimalna gnotna podpora od strani občinstva, če izvzamemo poedine častne izjeme. V zvezi s tem moramo omeniti tudi napačno mnenje posetnikov umetnin lastnega ali tujega izdelka, da je N. G. neka podporna ustanova in da je dolžna kupiti umetnine, če do njih lastniki v denarnih stiskah. Čdo dvigne ceno svoji umetnostni lastnini, ko čuje, da se N. G. zanima zanjo — in taki primeri so žal pogosti — tedaj tako postopanje ni ne navedeno in ne kulturno, ker ovira razvoj nacionala, ki že davno ni več navadna društvena institucija, marveč ga moramo smatrati za občo narodno imovino.

Kljub takim oviram, ki so bile v »sedmih suhih letih« od katerih je, kakor trdno upa-

mo, bilo leto 1936, zadnje, moremo tudi v preteklem letu beležiti stalno napredovanje naše umetnostne galerije.

K temu so pripomogle sicer precej skromne, a menda stalne podpore, ki jih N. G. dobiva od banke uprave in ljubljanske mestne občine, ki se ji je pridružila med vsami slovenskim občninami samo še mariborska s skromnim zneskom. Vse navedene podpore so sicer v primeri s potrebami N. G. premajhne, dokler moramo pogrešati stalno državno subvencijo, ki bi edina mogla postaviti tak zavod na trdne noge. Toda v tem oziru se zanaša odbor na zagotovila iz merodajnih krogov ter upa, da zajedramo v bodočem letu v varen pristan urejenih gnotnih razmer.

Stalne podpore imenovanih oblasti omogočajo N. G. vzdrževanje tako velikega posloplja z vsemi zbirkami vred. Tako vzdrževanje, ki vključuje tudi honorarje namerenega osobja absorbira levji del vseh dohodkov, tako da ostane le majhen znesek za nabavo novih umetnin in za potrebna restavracijska in podobna dela.

Kljub temu se je zbirka N. G. tudi v preteklem letu pove

Španska diplomatka na švedskem

Po ruskem vzorcu je poslala madridska vlada v Stockholm žensko diplomatsko zastopnico go. de Palencio. Dosedanji španski poslanik na Švedskem je namreč odpadel od madridske vlade ter izjavil pokorščino generalu Francu

Zlati zaklad švice v visokem gorovju

Švicarji hočejo za vsak primer zavarovati svoje premoženje

V Švici so prepričani, da bi v primeru nove evropske vojne kot strogo nevtralna država ostali nedotaknjeni po vojnih dogodkih. Toda navzlic temu je švicarska vlada v sporazumu z generalnim štabom švicarske vojske ukrenila vse mogoče varnostne ukrepe. Ni verjetno, da bi doživela dežela kakšno sovražno invazijo, toda obrambni načrt upošteva tudi to možnost. Poleg drugega hočejo prihraniti zlatemu zakladu švicarske narodne banke podobno modo, kakršno je doživel nekoč prosluli

srebrni zaklad v Bernu, o katerem pravijo nekateri zgodovinarji, da so z njim Francozi finansirali Napoleonov pohod v Egipt 1. 1798. Zaklad švicarske Narodne banke cenijo na okroglo 2700 milijonov švicarskih frankov. Da bi to zlato zaščitili pred vsako eventualnostjo, so sklenili, da ga bodo iz Curiha prepeljali v izredno dobro zaščitene trdnjave v švicarskem visokogorju. Obenem poročajo, da bodo tudi različne važne vojaške urade preselili iz mest v zavarovane visoke doline Alp.

Vsi so Rusi

Ljudsko štetje se je začelo v Rusiji 6. t. m. Že par mesecev prej so se izvršile obširne priprave in na določeni dan je bilo že na tisoče števnih komisarjev v določenih področjih. Že prvi dnevi štetja so prinesli dokaj zanimivosti in posamezni komisarji sporočajo javnosti po časopisih, kaj so doživeli izrednega.

Popisani komisar enega izmed moskovskih okrožij poroča:

Vprašal sem po narodnosti mladega delavca, o katerem sem že po obrazu sklepal, da ni Rus. Bil je rodem iz mordvinskoga ozemlja, toda obiskoval je ruske šole in je živel že dolgo med Rusi.

»Jaz sem Rus!« je izjavil.

»Kako Rus, ko pa si Mordvin?« se je začudil komisar.

Rodil sem se res kot Mordvin toda sedaj imam dosti več skupnega z Rusi. Zapišite, da sem Rus.

Prvi drugi rodbini je komisar naletel na Kitajca, poročenega z Rusinjo. Zakonca imata enajstletnega otroka, ki je po obrazu tipičen Kitajček.

»Kakšno narodnost zapišemo otroku?« vpraša komisar. Starši so se spogledali, potem pa stopili malo v stran ter se tiho posvetovali. Nato je pristopil oče in povedal odločitev:

»Deček je sicer po zunanosti podoben Kitajcu, toda rodil se je v Rusiji: hodi v ruske šole, kitajski ne zna, zato je Rus.«

I V E R I

Izogni se superlativov. Ne spadajo v ta mali čas.

Tudi srce se lahko moti in če se moti, se moti temeljito.

Kako lahko se nauče deklice govoriti in kako težko molčati.

Kemal Atatürk ju je poročil Kako je najlepša Turkinja ostala ohranjena domovini in zaročencu

Kemal Atatürk, predsednik turške republike, je osebno odgovoren za to, da Lepa Refija, ki so jo bili lansko leto izvolili za turško lepoto kraljico, ni odšla v Tunis na lepoto tekmovalstvo, kjer bi ji nemara priznali naslov najlepše Evrope. Lepa Refija je bila namreč zaročena z mladim Seli-

mom in ta ni bil iz umljivih razlogov nič kaj navdušen za to, da bi odpotovala Refija v Tunis. Lepa Refija bi bila morda navzlic temu odšla, toda Selim si je vedel pomagati.

Obrnil se je pisмено na Kemala Atatürka in ga prosil, naj bi povedal upornemu dekletu eno svojih mogočih besed, ki držijo kakor pribite. Predsednik je dal po svojem adjutantu pripeljati najprvo Refijo, potem še Selima k sebi, napravil je mladima človekoma lepo pridigo o zakonu, potem je Refiji kratkoma prepovedal, da bi zapustila deželo, na kar je lepi Refiji padlo srce v hlače (sicer tega ne moremo reči, kajti Turkinje dandanes ne nosijo več hlače) in je pristala na to, da se bo v 2 urah poročila s svojim izvoljencem. Tako se je tudi zgodilo in da ne bo pozneje nobenega izmikavanja, je bil sam Kemal Atatürk za pričo pri poročnem obredu.

Zaroka Mussolinijevega sina

Iz Rima poročajo, da se je Mussolinijev najstarejši sin Vittorio zaročil z Olgo Karlo Buvoletto, mlado damo iz visoke milanske družbe. Poroka bo v Rimu.

Žarki, ki delajo ljudi nevidne

Italijanski listi poročajo, da je profesor fizike in matematike na akademiji v Breri dr. Marij Mancini odkril neke žarke, ki imajo to čudno lastnost, da postanejo po njih vsi predmeti in vsa bitja nevidna. Samo predmeti iz določenih kovin se morejo tem žarkom upirati.

K temu velja pripomniti, da so se vesti o podobnih žarkih raznašale že pogostoma, zadnjič se je z njimi postavljala neki madžarski »odkritelj«. Doslej pa se je še vedno izkazalo, da ni za takšnimi trditvami nič stvarnega.

Albanski kralj se ženi

Po neki vesti iz Rima se namerava albanski kralj Ahmed Zogu poročiti s članico madžarske aristokracije, grofico Hano Mikosovo. Grofica je pravkar prispela iz Rima v Budimpešto in je časnikarjem izrazila svoje presenečenje nad to vestjo. Dejala je, da so vse govorice o tem sedaj preuranjene, kajti ofcialno se ni zgodilo »še nič«.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Oče, iz česa so napravili prvi zvočnik?« — »Iz rebra.«

Največji moški

V Ameriki živi 18letni Robert Vadlov, ki meri v višino 2.60 m. Krojač poleg njega, ki mu meri obleko, se zdi kakor pravi pritlikavec

K poskusu umora v letalu

Poročali smo o razburilni drami, ki se je odigrala pred kratkim v južni Francoski. Letalka ga. Schmederjeva je med poletom streljala na svojega tovariša, pilota Lallemanda, ker se ni hotel poročiti z njo. Lallemandu je uspelo pristati in so ga odnesli v bolnišnico. Schmederjeva pa je z istim letalom pobegnila na Angleško, še preden so jo utegnili prijeti.

Na Angleškem je pristala s silo z namenom, da bi se ubila. Pa ji ni bilo dosti hudega. Francoske oblasti so se obrnile na angleške, da bi jim Schmederjevo izročile za nadaljnje postopanje. Kakor poročajo iz Londona, so angleške oblasti sedaj sklenile, da ugodijo tej zahtevi.

Razbojnik z Napoleonom na hrbtu

Korziški bandit Pierre Marini v rokah policije

Francoske oblasti so prijele nevarnega korziškega razbojnika Piera Marinija, ki je pri Saulieuju povzročil eksplozijo tovornega avtomobila, da bi spravil v svoj žep zavarovalnino v znesku 44.000 frankov. Marini je poglavar zelo nevarne zločinske bande. Spremljal ga je stalno poseben »oroženosec« z več nabitimi samokresi, a njegovo častihlepnost najboljše označuje dejstvo, da si je dal na hrbet vtetovirati več portretov svojega slavnega rojaka Napoleona.

Že s 17. letom so Marinija večkrat obsodili zavoljo tatvin, sleparstev in zvodništva, toda njegova prava kariera se je pričela 1. 1924., ko je prišel v Pariz. Njegovo življenje v montmartreškem podzemlju je bilo zelo pestro, toda policija pozna samo nekatere epizode.

V novembru 1928. je bil pri nekem streljanju ranjen. V februarju 1932. se je udeležil nekega spopada med gangsterji, pri katerem je bil njegov »adjutant« ranjen, neka beračica pa je po nedolžnem izgubila življenje. V novembru 1935. se je spet

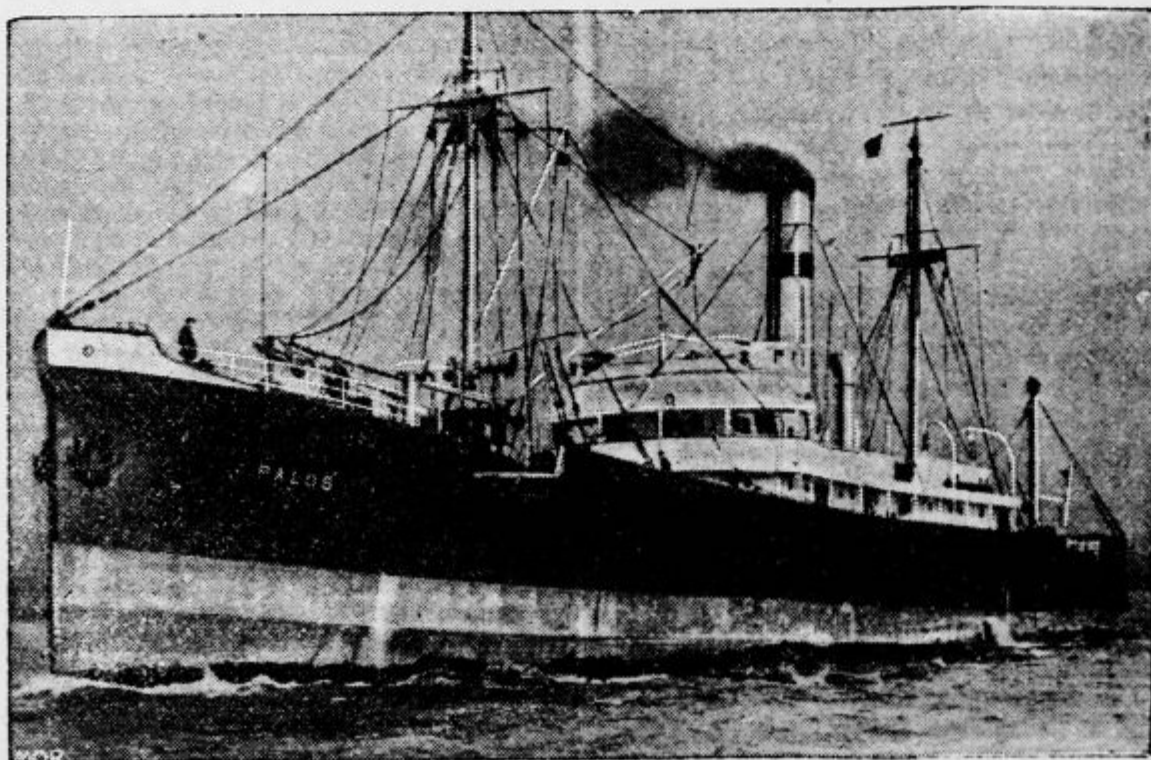
udeležil nekega spopada med gangsterji. Pri tem spopadu je izgubil življenje eden izmed Marinijevih ljudi, kakor tudi eden izmed nasprotnikov, Marini sam je pa odnesel rano.

Zdi se pa, da je bandit navzlic pogostim takšnim »obrambnim motnjam« delal prav dobre »kupiče«, kajti ko so ga aretirali, je živel v razkošnem stanovanju, za katero je plačeval 10.000 frankov mesečno in je imel avto za 80.000 frankov.

Stoletni uglaševalec klavirjev Čajkovskega

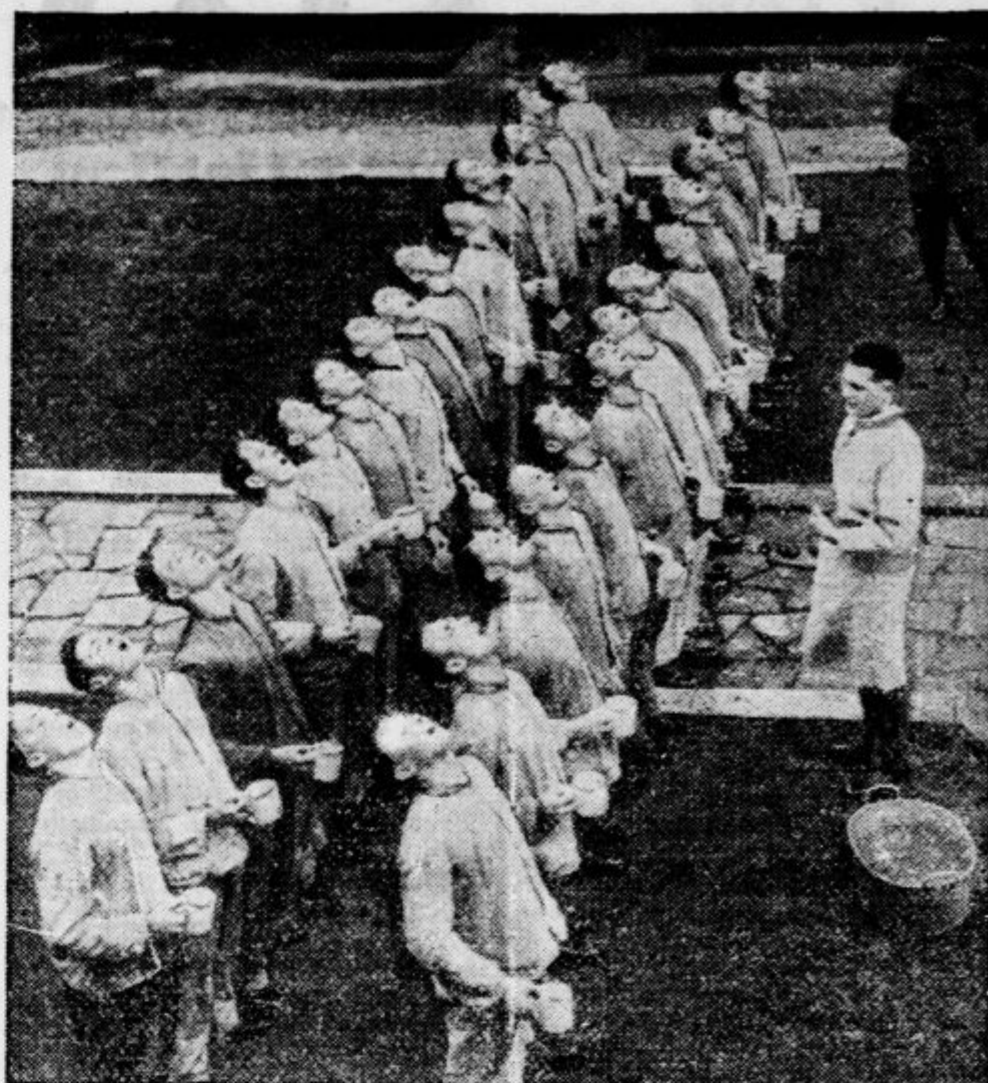
Uglaševalec klavirjev Čajkovskega in Rubinsteinova E. K. Korsun, ki deluje še danes po 78 letih na leningrajskem konservatoriju, je te dni slavil svoj stoti rojstni dan. Korsun je uglaševal klavirje tudi za Rahmani-nova, Ljadova, Rimskega-Korzakova, Glaz-nova in druge slavne ruske glasbenike. Ti glasbeniki so bili nanj tako navajeni, da so ga pogostoma jemali na velike turnee s seboj.

Ladja, ki je razburila Evropo

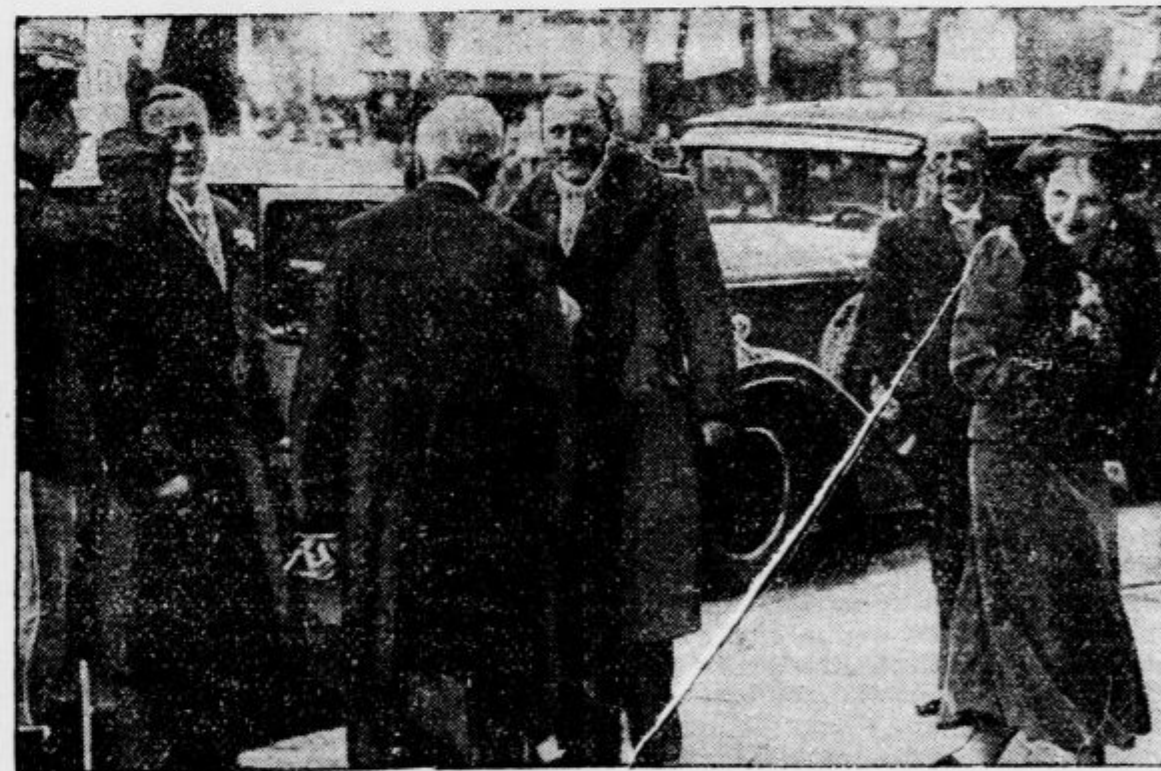
Nemška ladja »Palos«, zaradi katere je prišlo do ostrih nasprotij med berlinsko in madridsko vlado

Stvarna borba proti hripri

V Angliji je zajela hripa tri milijone prebivalcev. V zavodih so zaradi tega uvedli obvezno vsakodnevno grgranje, da se bolezen ne razširi

Prestolonaslednica princesa Julijana na poti v kino

Holandska prestolonaslednica princesa Julijana je velika prijateljica kina, kamor odhaja v spremstvu svojega soproga (na levi).

Krst hčerke Kentskega vojvode

Vojvodinja Marija Kentska se je odločila, da bo dala nasproti dosedanjemu običaju krstiti svojo hčerko, ki se je rodila na božični dan, šele na dan, ko bo detetu šest tednov. Voda iz Jordana, ki so jo naročili nalašč za ta krst, je že dospela v angleško prestolnico. Za to bode angleški kralj in kraljica ter vojvodinja Gloucesterska, ki se je isto tako rodila na božični dan.

Trije milijoni bolnikov s hripo v Londonu

V Londonu razsaja, kakor vsako leto ob tem času, hripa, ki se čedalje bolj širi. V mestu in okolici je po nekih cenitvah danes več manj nego tri milijone oseb bolnih. V mestni četrti Holloway so obolele tri četrtine prebivalcev. Da bi preprečile razširitev bolezni na vojno brodovje, so mornariške oblasti odredile kazernacijo vseh posadk.

Moderni hoteli v Abesiniji

Te dni so odpotovali v Abesinijo nekateri zastopniki italijanskega gospodarstva, da bi tam po želji svoje vlade proučevali gospodarske razmere. Obiskali bodo pred vsem Addis Abebo. Med njimi sta državni podtajnik v gospodarskem ministru Tassinari in predsednik zveze bivših bojnikov Crolance. V Rimu sta se osnovali dve veliki podjetji, ki bosta gradili velike hotele v Italijanski vzhodni Afriki.

A NEKDOTA

Oskar Wilde je stopil nekega dne v trgovino s steklenino in je zahteval malo z viška: »Kozarce za sekt, prosim!« — Prodajalec: »Ali naj bo kaj posebnega?« — Wilde preprosto: »Ne, samo za vsakdanjo rabo!«

VSAK DAN ENA

»Zaviti so res lepo razvrščeni, samo bi bilo treba mednje vsejati še malo pisemskega papirja.«

(Tidens Tegne)

R. URBAN:

Vstajenje gospoda Treeja

Roman

»Najprej to, da ste zaljubljeni. Nadalje pa, da gospodična Adlerkreutzova še vedno ne govori čiste resnice, ali pa, da je res nekdo pritisnil na zvonilni gumb. A v tem primeru s tje moral natkniti rokavico, kajti drugače bi se bil prstni odtis zabrisal.«

Tisti mah je bilo za zdaj uganjanja konec, zakaj vrata so se odprla, in seržant Donald je planil v sobo.

»Maca Kata so našli,« je razburjen zaklical. »Izvrstno!« je mirnodušno dejal višji nadzornik. »Poskrbite, da ga neutegoma privedejo k meni.«

»To ni mogoče,« je siknil zasopli seržant.

»Kako da ne?« Robin je nagrbnčil obrvi.

»Našli so ga obešenega v Južnem parku!«

24. poglavje

Samo del oseb, ki so jih bili tisto noč med veliko racijo prepeljali v Scotland Yard, so ugotovljenju njihove istovetnosti spet izpustili. Ostale

— večina jih je bila še kdaj kaznovanih — so pridržali, kajti verjetno je bilo, da je imel marsikateri izmed njih na vesti zločin, ki zanj še ni bil opravił pokore. Kolikor je bilo moči presoditi, so bili med njimi člani raznih zločinskih družb, ni pa bilo nobenega, ki bi bil v kakšni zvezi z »brigado«.

Ko se je novica o samomoru Maca Kata razvedela, je šel Robin neutegoma na policijsko stražnico, kamor so bili spravili truplo. Mrtvečev obraz je bil sicer močno zmalčen, a višjemu nadzorniku se je vendar odločno zdelo, da ga spozna, in prav tako tudi vratarju hiše na Langfordski cesti št. 11. Tudi gospodinja, ki so jo vzdignili iz postelje, je potrdila. Pri mrliču so našli uro, žepni nožič, stanovanjske ključke, denarnico z drobižem in listnico, v kateri je bil veljavni potni list na ime Kat, nekaj funtskih bankovcev in zaprt ovitek, na katerem je bil s strojem napisan naslov umorske komisije B. Robin ga je takoj odprl. Vsebinsko pisanje je morala biti zelo važna, ali pa nerazumljiva, zakaj višji nadzornik ga je trikrat prebral. Nato je spravil pismo in vse ostalo, kar so bili dobili pri mrliču, v žep, dal poveljniku stražnice nekaj navodil in stopil na ulico, kjer se je že smehljalo jutranje sonce. Nasproti policijske stražnice je bil plot iz deska, na katerega so pravkar prilepili velik rdeč razglas, ki je objubiljal tistemu, kdor bi pomagal prijeti brigado, pet sto funtov nagrade. Robin je stopil k mazažu, ga je nekaj časa opazoval pri njegovem poslu in rekel nato z zadovoljnim glasom

sprehajalca, ki je dobro zažrtkoval: »Pet sto funtov je tudi za najbolj značajnega lopova preveč. Zdi se mi, da sad dozoreva.«

Nato je sedel v službeni avtomobil, ki ga je čakal, in se odpeljal v Scotland Yard. Ko je dospel tja, je šel v svojo delovno sobo in dal neutegoma poklicati Bartona, ki si je bil ta čas ogledal ljudi, prijete pri raciji.

»Ste se naspali?« je nadzornik pozdravil tovariša in predstojnika, ki se mu je zdel močno nesplohit.

»Seveda,« je Robin hinavsko pritrdil, »v mojih letih je deset ur spanja več kot dovolj. Sicer se boste pa zdajle smejali, Barton: portershallski slučaj je razjašen!«

»Ne zbijajte slabih šal!«

»Prav nič mi ni do tega, da bi jih zbijal. Samomorilec Mac Kat se obožuje, da je izvršil portershallski umor!« S temi besedami je Robin pomolil nadzorniku pisanje, ki je bilo v mrtvečevi listnici. Robin ga je obotavljaje se vzel, stopil k oknu in jel glasno brati:

Velepospotovani gospod višji nadzornik!

Priznati moram, da ste me premagali. Sicer gre hvala za to zgolj moji napaki, da nisem vedel primernega odgovora, ko ste me spravili z vprašanjem zastra električnega števca v zadrego. Drugače vam gotovo ne bi bilo nikoli prišlo na misel, da bi si me natančneje ogledali. Ko ste nato še spoznali oddajnik za kratke valove in je moj dobro mišljeni strel zaradi vaše prisebnosti

ugrešil svoj cilj, je bila moja usoda odločena. Bag se mi je sicer posrečil, a kaj, ko prav za prav ni imel več pomena. Ker policija od tistega trenutka ve, kdo sem, bi me kmalu gotovo kmalu v pešeh.

Zdaj me navdaja samo še želja, da zapustim svetu svoje priznanje. Ne zato, da bi izpovedal kes, ki ga ne čutim, niti ne, da bi vam olajšal delo, ampak edino zato, ker nočem, da bi trpeli nedolžni ljudje, ki jih morda po krivem sumničite. Skratka, portershallski morilec sem jaz: jaz sem umoril dr. Taylorja in slugo Stona. Prvega sem ubil, da se maščujem za krivico, ki mi jo je storil pred davnim časom. Slugo sem ustrelil, ker mi je iz raznih nagibov pomagal pri izvršitvi dejanja in mi je postal nato kot sovedec nevaren. Njegovo truplo sem dal spraviti po svojih ljudeh v kraj; zdaj plava nekje po Temzi. Okolnosti, ki so mi omogočile, da sem ušel iz zaklenjene sobe, ostanek moja skrivnost, ki jo vzamem s seboj v grob. Zastra mene si lahko še naprej belite glavo o tem, saj vas konec koncev plačujejo za to.

Mac Kat (Čikloida).

»Kaj pravite?« je menil Robin, ko je Barton končal.

»To je prismojeno,« je odvrnil nadzornik, »popolnoma prismojeno! Postranski človek, ki nismo prej sploh nič vedeli o njem in ki smo šele pred nekaj dnevi zvedeli njegovo ime, naj bo morilec, ki ga že toliko časa iščemo! Sicer pa, ali se vam ne zdi jako čudno, da je Kat spisal to pismo na stroj?«

Kupčevalci s kokainom in jetniki iz San-grada pred sodiščem

Razprava o aferi, ki je vzbudila mnogo pozornosti

Ljubljana, 12. januarja.

Danes dopoldne se je pričela pred mam kazenskim senatom ob velikem zanimanju občinstva velika razprava, ki bo v nemali meri posvetila v temne posele razpečevanja kokaina. Kljub grozljivosti pa je kaj simpatična zgodba o jetništvu na San-gradu, kjer so si prevarani kupci dragocenega mamila z vsemi, v tako »kolje« spadatajčimi atributi prizadevali poravnati utrpelo škodo sami iz lastne moči in po lastnem treznem prevdaru.

Kazenskomu senatu je danes privkral v svoji novi funkciji predsedoval s.o.s. Rajko Lederhas, dosedanjí sodnik-poseleonec okrožnega sodišča, kot predsednika pa sta šungirala gg. s.o.s. Ivan Brelih in Kopal. Dvorana je bila že pred pričetkom razprave natrpana radovednega poslušalstva, pa tudi prostor pred sodniki je bil na goste zaseden z obtoženci in njihovimi branitelji.

Skupno je bilo v to kokainsko in ugrabiteljsko afero zapletenih devet oseb. Tri klopi so zasedli najprej prvi štirje obtoženci: sedar in trgovec s starim železom Pavel Širok, trgovski zastopnik Josip Mauver, potnik Martin Svete in Franc Hladnik, vsi iz Ljubljane, ki so bili obtoženi, da so se obrtno pečali s prevarami pri prodaji kokaina in sta jih dva paznika pripeljala iz preiskovalnega zapora, kjer so že precej časa čakali na razsodbo kazenskega senata glede njihovega poslovanja s prodajo malovednega prahu za prvovrstni kokain. Za njimi pa so sedeli trgovski zastopnik Drago Čeferin, ki je od teh obtožencev kupil nekaj praška za drage denarje, je pa po odkritju prevaril, ki ga je stala nekaj tisočakov, sam hotel doseči nadomestitev škode in je s pomočjo svoje žene Albine, mehanika Maksa Bizjaka, Stanislava Burgerja in svojega uslužbenca Ivana Hrašovca, ki so sedeli z njim na zatožni klopi, na protizakonit način z odvzemom osebne prostosti skušal doseči od Široka in Hladnika, da bi mu izročila res pravi kokain ali pa gotovino in menico, s katero je plačal kupnino.

Obtožnica

Obtožnica, ki jo je sestavil in zastopal na današnji razpravi dr. Julij Fellahner, je zapleteno afero in krivdo posameznih obtožencev z dokaznimi sredstvi pojasnjevala takole:

Lani so se v Ljubljani zbirali v tajno družbo Pavel Širok, Josip Mauver, Martin Svete in Franc Hladnik z namenom, da bodo na lahek način služili lepe vsote denarja na račun sleposti strastnih kupovalcev in zavživalcev kokaina in ljudi, ki so za masten dobiček pripravljeni posredovati nakup te dragocene droge. Način, kako bodo prišli do mastnih dobičkov, nikakor ni bil originalen in v zadnjem času tudi v naši kriminalni zgodovini ni več nepoznana pojava. Geslo, da je nestrokovnjaka lahko prevariti, je bila osnovna poteza in s tem tudi gotovost ali vsaj verjetnost za uspevek dobrega zaslužka; namrečno, da bi prodajali pravi kokain, so prodajali kokainu podobno zmes, ki jo vsak navaden in nepetičen zemljan dobi v poljubni drogeriji ali apoteki. Današnja družba »prodajalcev prvovrstnega kokaina« se je v to svrhu posluževala cene in jedilne sode in sljudi podobnega prahu. Znala pa je to opraviti na tako zvit način, da so tudi spretni in izkušeni ljudje, kakor sta brez dvoma Drago Čeferin in Lado Vučnik, nasledili prevarami spletkam. Pomagala jim je dobro organizirana tajna družba, katerih člani so si med seboj natančno porazdelili vloge prodajalcev, posredovalcev in interesentov za nakup. Ta dobra in disciplinirana organizacija je imela pač odločilno vlogo na uspehu zasnovane prevare.

Lažni trgovec Comini, iz Trsta,

ali s pravi imenom poštenega državljan na lesni manipulant Hladnik, ki je bil predstavljen Čeferinu kot odjemalec večje količine kokaina, katerega bi sprejel v Logatcu in ga odnesel s seboj preko meje v Trst, je gotovo vzpodbudel Čeferina, da se je odločil za nakup kilograma dobičkanosnega praška od Široka, ki mu ga

je privedel stvari Čeferinov znanec Mauver. Za malovredni prašek pa, ki ga je dobil, je plačal 30.000 Din in sicer 15.000 v gotovini, za preostanek pa je podpisal menico. Da je bil Čeferin trdno prepričan o poštenosti sklenjene kupčije in da so »družabniki« spretno opravili vsak zase svoje vloge, dokazuje dejstvo, da se je Čeferin res odpeljal v Logatec z zavojčkom, po katerega pa po Hladnikovem zagovoru v preiskavi sploh ni imel namena nihče priti...

Kupčija v gostilni

Druga žrtev prevejanje družbe je bil Lado Vučnik, okrog katerega se je za uspevek pogajanj posebno pomujal obtoženi Svete, ki je Vučnika zasledoval v pisani svetlobo in po telefonu. Kot kupca Cominija mu je predstavil Hladnika, ki je Vučnika na se tanku v šentpeterskem parku prosil, naj mu preskrbi malo praška. Kot prodajalec pa je v tem primeru nastopil pod imenom Ruperta Široka, ki je prodal Vučniku v gostilni »Vrhničane« na Tržaški cesti kot prvovrstni kokain 1/2 kg sode bikarbone za 17.500 Din, od katerih je Vučnik takoj plačal v gotovini 15.000 Din, preostanek pa se je s pisarnim potrdilom obvezal plačati še isti večer. Pohitel je tudi, da bi pridobiljo blago prodal Cominiju in je zato oblezel vse gostilne, v katere ga je pošiljal Svete, kupca pa ni našel. Nikomur tudi padlo v glavo, da bi od njega izterjal preostanek kupnine, nasleđji dan pa je ugotovil, kakšno blago mu je prodajalec naprtil za lepe denarce. Vendar pa to še ni izpametovalo Vučnika, ki je pri poslu te vrste računal s težkim rizikom in se je spustil v novo kupčijo, ki je bila sklenjena v Rokodelskem domu in jo je tudi tokrat posredoval Svete. Predstavil mu je avstrijskega trgovca Goldsteina v osebi Mauvera. Bil pa je malo bolj previden, a še vedno ne dovolj za prevejanega Sveteta, ki se je pri preizkušanju belega prahu poslužil trika, da nekdo prihaja in so lažni zaklad nemudoma skril v žep. Za ta prvovrstni kilogram kokaina, ki je bil v resnici sljudi podoban prah, so se pogodili za kupnino v znesku 33.000 Din. Vučnik je plačal v gotovini takoj 16.000 Din in podpisal menico za 17.000 Din. Da bi ga Svete res prav trdno prepričal, kako zelo je kupčija poštena, je menico tudi sam sopsodpisal. Ko pa je drugi dan Vučnik Svetetu zaupal, da se le ni bilo zanesli udi ne na poštenost te druge kupčije, se je Svete prenehal zanimati za Vučnika...

Denarja, za katerega sta bila kupca Čeferin in Vučnik oškodovana, nista dobila povrnjenega. Obtožnica domneva, da so si jih vsi družabniki kokainske agenture lepo porazdelili kot nagrado za vestno poslovanje. Kako si je eden izmed oškodovancev, Drago Čeferin, poskušal pomagati do povračila škode, pripoveduje srednjeveško romantična in razburljiva

zgodbica o ujetništvu v San-gradu,

ki je v našem časopisju in v svoj javnosti takoj po odkritju dogodkov vzbudila veliko zanimanja in mnogo prahu in je tudi na današnji razpravi predstavljala glavno atrakcijo senzacijske željne publike. Obtožnica jo v razlogih takole opisuje:

Ko je Čeferin sprevidel prevaro, je hotel imeti povrnjeno škodo: vrnilen denarja in menice. Poklical je k sebi Maksa Bizjaka in v navzočnosti Čeferinove žene Albine so se dogovorili, da si bodo pomagali sami. Strategičen načrt je bil plod večkratnih sestankov, na katerih so se dogovorili, da bodo enostavno z zvijačno ugrabitvijo in ujetništvom prisilili Široka in Hladnika na vrnitev denarja in menice. Inicijativo, da si je Bizjak poiskal pomočnika v Stanislavu Burgerju, p-pisuje obtožnica Čeferinu, izbero kraja ujetništva pa njegovi ženi Albini, ki je pogosto bivala s svojimi otroki in starši na Čeferinovem San-gradu. Velika zgradba z debelimi zidovi je bila vsekakor najbolj primerna za dogodek, ki so sledili posređeni ugrabitvi Široka in Hladnika in ki so bili za vse prav razburljivi in fantastični, najbolj pač za oba ujetnika, ki so jih pripeljali vsakega zase v noči z zavezanimi

očmi in ju zaprl v sobo, katere okna niso pripuščala dnevne svetlobe. Oba so takoj zvezali, pozneje tudi uklenili. Vsi, ki so imeli v času ujetništva opravka z njima, so nosili maske in orožje. Obtožnica Čeferina ni bilo na gradu, gospodarila pa je ves čas njegova žena. Okove je izdelal Bizjak, mladoletni Burger se je postavil kot »grofičine« brat, obtoženi Čeferinov uslužbenec Krašovec pa je skromno ostal v vlogi sluga Janeza in je pomagal stražiti ujetnika. Vse ravnanje, kateremu sta bila ta dva izpostavljeni, je šlo za povrnitvijo denarja in menice ali pa za izročitev pravega kokaina namesto ničvrednega nadomestka. Rezultat prizadevanja Čeferinovega in njegovih pajdavev pa je bil v primeri s škodo kaj skromen: menica, ki jo je Čeferin takoj uničil in 1.000 Din, ki jih je razdelil med svoje pajdave kot nagrado za zvesto službo. Šele, ko so sprevideli, da s poravnanjem preostale škode ne bo nič, so ujetnike izpustili. »Sluga Janeza« in Bizjak sta ju na vozu odpeljala in ju po daljši vožnji odložila, za salvo k prostosti in obenem kot grožnjo pa je Bizjak za njima še dvakrat ustrelil. Ko sta si odvzela oči, sta se širok in Hladnik znašla v gozdu...

Dopoldanska razprava

pri kateri sta bila zaslišana le prva dva obtoženca Širok in Mauver, je dala nasluttiti, da obtoženci niso preveč v skrbeh za svojo usodo in da bodo mirno nastopali dokazovanje svoje čiste vesti. Zasliševanje je potekalo sicer naglo po spretnem vodstvu predsednika Lederhasa, a se je vendar komaj premaknilo z mesta ob tolikih podrobnostih, ki so potrebne za razsvetlitev posla, ki ga oblasti preganjajo brez obzirno, a vseeno cvete na delo v senci tajnih pogovorov in dogovorov na raznih vogalih in v dvomljivih lokalih. Cvete iz preprostega razloga, ker brez velikega napora donaja kupčke denarja, posebno če prodajalci naletijo na kaline, ki se ne razumejo »strokovnjaško« na tvegane posla.

Širok, ki ni priznal, da bi bil Čeferinu namesto prvovrstnega kokaina prodal jedilno sodo, in je vsekoli zavračal tudi obtožbo, da bi bil s obtoženimi dogovorjen, kako ga bodo prevarili, je vendar povedal, da je manjvredni kokain, ki ga je sam dobil za 15.000 Din, »obesil« Čeferinu za 30.000 Din. Ves poslovni trud je bil pač samo v razvlečenih pogajanjih, najdražji pa je bil riziko, za katerega se ob tolikem naplachu pač izplača potpeti. Širok pa s sodnikom in obinstvu ni odkril le do potankosti, kako in kaj je s takimi prekupčevalskimi posli, predstavil je tudi sebe kot pravega strokovnjaka v teh zadevah. Mož je skoro nekoliko pomenen na svoje znanje in večletne izkušnje. Končno se je ob spominu na sangrajske dogodke razkrišil še kot rojen spreten pripovednik napetih dogodivščin, ki mu jih je pripravila »gangsterska družba« in plemenita gospa, ki je baje nevidna, drsajočih korakov za vrati napravila nanj vtis »prave« a histerije grofice, ki je že stotisočake zapravila na potvorjene praške v mrzličnem hrepenenju po prvovrstnem kokainu. Niti za milijon ne bi hotel Širok več prestopi trpljenja in strahu, ki ga je doživel v vsiljeni sangrajski družini.

Ko je nato predsednik senata zaslišal še Mauserja, ki se je omejil le na popis pogajanj med prekupčevalci, je ob 14.30 prekinil razpravo, ki se je nato nadaljevala ob 16. uri.

Razprava v noč

Tudi popoldanska razprava je bila deležna velike pozornosti radovednežev, ki so iz dopoldanskih časopisov zvedeli, da se na sodišču nekaj zanimivega dogaja in še celo zabavnega povrh! Pa so se morali skoro malce razočarani gnesti v vse bogve kaj novega za senzacijskega želnega je potekala dokaj monotono in ni prinesla bogve kaj novega za senzacijskega želnega poslušalca. Do 19. ure je predsednik zaslišal le dva nadaljnja obtoženca, Sveteta in Hladnika, ki sta tudi sodelovala pri pogajanjih za prodajo kokaina. Tudi zagovor teh dveh obtožencev je šel za tem, da uveri sodnike, da pri prekupčevanju ni šlo za nikakoli prevaro, še manj za prevaramski komplot cele družbe. Po tem zagovoru je vse dogajanje bilo le zamotan proces preprodaje kokaina. Ta proces zaradi previdnosti in opreznosti, pred oblastjo in medsebojno med sodelujočimi, ki nečje tvegati ne svoje kožo, ne svoje

Vam bo pomagal, da zopet zadobite zdravje s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč.

Ne bodite neprijatelj samemu sebi!

Obolenja pri meni ali bolečine pri mesečni čišči (menstruaciji)

Vam ublaži HERSAN ČAJ.

Ali Vas moti odebellost (zamašenost)?

Ali hočete biti vitki? — Potem morete uporabljati HERSAN ČAJ.

Zakaj bi trpeli na revmatizmu in protinu (gihu), če to ni potrebno?

HERSAN ČAJ je sredstvo, ki vam lahko olajša muke.

HERSAN ČAJ pomaga tudi pri arteriosklerozi in hemoroidih (zlati žili).

Ali res ne veste, da je HERSAN ČAJ dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic?

HERSAN ČAJ se dobiva samo v originalnih zavojčkih in vseh lekarnah. — Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec pri:

»RADIOSAN«. ZAGREB, DUKLIJANINOVA ULICA 1

br. 1935/1936

mošnje, vzbuja za preprosto sodečega in delujočega človeka videz nepoštenega posla. »To je zelo delikatna reč« jo je ocenil Hladnik, kateremu je državni tožilec obljubil, da umakne tožbo, če mu z navedbo naslova pomaga do zaslišanja »tržaškega trgovca s perutnino Vittorija Cominija«, za katerega je Hladnik priznal, da se je res pogajal pod njegovim imenom, toda Comini ga je tako prošil in mu naročil.

Ob 19. uri je predsednik senata zaključil zasliševanje vseh štirih obtožencev, ki so sodelovali pri prekupčevanju, nato pa je pričel z zasliševanjem druge petčlanske grupe obtožencev s Čeferinom na čelu.

Kljub upanju, da bo zasliševanje »ugrabitelj« Široka in Hladnika potekalo hitreje, kakor zasliševanje prekupčevalcev, pa danes vendarle še ni pričakovati razsodbe senata v tej zadevi, ker pričakujejo, da se bodo tudi govori državnega tožila in šesterih zagovornikov precej zavlekli.

★

Beseda prizadetim in javnosti

Dan za dnem, zlasti pa ob vsaki večji kazenski zadevi, se obračajo na naše uredništvo sorodniki ali prijatelji tega ali onega prizadetega, naj zamočimo njegovo ime, da ne bo zaradi enega nevrnednega trpela cela družina. Mnogokrat smo takim prošnjam ustregli, čeprav smo se zavedali, da grešimo proti svoji poročevalski dolžnosti. Mnogokrat pa je bil občutek odgovornosti napram javnosti tako velik, da smo morali prošnjo odbiti, če je bila z rodbinskega stališča še tako utemeljena.

Zlasti velja to za razprave in sploh za zadeve, ki vzbujajo tako splošno zanimanje javnosti, kakor na primer današnja raz-

prava. Ne glede na to, da bi prizadetim in njihovim rodbinam prav nič ne koristilo, ker so imena po Ljubljani in po deželi že itak splošno znana, bi bilo poročanje kratkoma nemogoče, ako bi izpustili vsa imena. Da pa bi izpustili ali predrugačili samo nekatera, bi bilo krivično in nesocialno, saj mi nismo sodniki, ki bi lahko sodili, kdo je kriv in kdo nedolžen.

Zato prosimo prizadete v tem in vseh drugih sličnih primerih, naj uvidijo, da ne moremo ustreči njihovi prošnji, nje in vso javnost pa tudi prosimo, naj spoznajo, da z večjim ali manjšim prestopkom katerekoli posameznika nikakor ne more pasti senca na čast in ugled družine ali prijateljskega kroga. Nesocialno in nespodobno je, ako kdorkoli zaradi resnične ali navidezne krivde posameznika hoče krivično vrednotiti ugled povsem nedolžne družine.

Naše gledališče

DRAMA

Sreda 13. januarja: Atentat. Red B.

Četrtek 14. januarja: Na ledeni plošči. Red Četrtek.

Petek 15. januarja: Zaprti.

OPERA

Sreda 13. januarja: Cavalleria rusticana. Glumači. Red Sreda.

Četrtek 14.: Pri treh mladenkah. Izven. Cene do 30 Din navzdol. Popust za abonente.

Petek 15.: Zaprti.

50% popust na dnevne cene dobe vsi abonenti, ki se izkažejo z abonensko legitimacijo pri blagajni in sicer za četrkovno predsto vo opere »Pri treh mladenkah«.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 13.: Zaprti.

Četrtek 14.: Kadar se utrga oblak. A.

†

Naša ljubljana mamica, babica, prababica, tašča; sestra in svakinja

gospa

JOSIPINA SKUŠEK

VDOVA PO TRGOVCU V METLIKI

je včeraj ponoči po kratki, mukepolni bolezní boguvdano preminula v

šostanju.

Zemeljski ostanki so bili pripeljani v Ljubljano v Zavetišče sv. Jožefa, odkoder se bo vršil pogreb danes popoldne ob 15.30 na pokopališče k Sv. Križu.

Ohranimo jo v trajnem spominu.

Ljubljana, Šostanj, Metlika, dne 13. januarja 1937.

ZALUJOČI OSTALI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo ozi. ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopolni in zvezitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na sifro ne prilagajate znamki! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostroga jih je vpsolati v pisnu obnem s naročilom, ali pa po poštni poštici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgornj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičočja se malih oglasov, je naslavljaniti na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Trgovski pomočnik

Trgovski pomočnik, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Samostojnega mlinarja**

Samostojnega mlinarja, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Pisarniško moč**

Pisarniško moč, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Frizerko**

Frizerko, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Trgovskega uradnika**

Trgovskega uradnika, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Službe isče**

Službe isče, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Rad bi delal**

Rad bi delal, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Čevljarji mojster**

Čevljarji mojster, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Službo natakarice**

Službo natakarice, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Prodajalka**

Prodajalka, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Dekle**

Dekle, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Služkinja**

Služkinja, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Potniki**

Potniki, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Avtosopotnika**

Avtosopotnika, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **G. Th. Rothman:**

G. Th. Rothman, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Gospod Kozamurnik gre na letovanje**

Gospod Kozamurnik gre na letovanje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **118**

118, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Kakor da bi s topovi streljali, tako je**

Kakor da bi s topovi streljali, tako je, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **gremo po prazni hiši, toda živa duša se**

gremo po prazni hiši, toda živa duša se, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **ni oglašila...**

ni oglašila..., ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Bo treba pač počakati,**

Bo treba pač počakati, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **da se kdo vrne! je menil gospod Kozamurnik**

da se kdo vrne! je menil gospod Kozamurnik, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **in sedel na tla, s hrbtno proti**

in sedel na tla, s hrbtno proti, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **stenu, da bi bolje slišal. Oh, pa kaj,**

stenu, da bi bolje slišal. Oh, pa kaj, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **ko je tudi v tem položaju znova zaspal!**

ko je tudi v tem položaju znova zaspal!, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **118**

118, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Kakor da bi s topovi streljali, tako je**

Kakor da bi s topovi streljali, tako je, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **gremo po prazni hiši, toda živa duša se**

gremo po prazni hiši, toda živa duša se, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **ni oglašila...**

ni oglašila..., ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Bo treba pač počakati,**

Bo treba pač počakati, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **da se kdo vrne! je menil gospod Kozamurnik**

da se kdo vrne! je menil gospod Kozamurnik, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **in sedel na tla, s hrbtno proti**

in sedel na tla, s hrbtno proti, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **stenu, da bi bolje slišal. Oh, pa kaj,**

stenu, da bi bolje slišal. Oh, pa kaj, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **ko je tudi v tem položaju znova zaspal!**

ko je tudi v tem položaju znova zaspal!, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **118**

118, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Kakor da bi s topovi streljali, tako je**

Kakor da bi s topovi streljali, tako je, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **gremo po prazni hiši, toda živa duša se**

gremo po prazni hiši, toda živa duša se, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **ni oglašila...**

ni oglašila..., ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Bo treba pač počakati,**

Bo treba pač počakati, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **da se kdo vrne! je menil gospod Kozamurnik**

da se kdo vrne! je menil gospod Kozamurnik, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **in sedel na tla, s hrbtno proti**

in sedel na tla, s hrbtno proti, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **stenu, da bi bolje slišal. Oh, pa kaj,**

stenu, da bi bolje slišal. Oh, pa kaj, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **ko je tudi v tem položaju znova zaspal!**

ko je tudi v tem položaju znova zaspal!, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **118**

Pouk

Pouk, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Gospodična**

Gospodična, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Prodaj**

Prodaj, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Razprodaja**

Razprodaja, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Pisarniško opravilo**

Pisarniško opravilo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Pridelki**

Pridelki, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Pristno vinsko**

Pristno vinsko, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **žganje**

žganje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Fige - pomaranče!**

Fige - pomaranče!, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Pokistvo**

Pokistvo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Spalnico**

Spalnico, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Za polovično ceno**

Za polovično ceno, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Stroji**

Stroji, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Stroj za zapiranje**

Stroj za zapiranje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Les**

Les, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Mecsnovih štokov**

Mecsnovih štokov, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Bukova drva**

Bukova drva, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Kupim**

Kupim, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Jermeico**

Jermeico, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Stanovanje**

Stanovanje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Stanovanja**

Stanovanja, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Trisobno stanovanje**

Trisobno stanovanje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Soboda**

Soboda, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Sobo**

Sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Pisalni stroj**

Pisalni stroj, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **2951**

2951, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PREMOG**

PREMOG, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **DRVA in**

DRVA in, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **KARBO**

KARBO, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PAKETI**

PAKETI, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **IV. SCHUMI**

IV. SCHUMI, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Dolenjska cesta**

Dolenjska cesta, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **2951**

2951, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PREMOG**

PREMOG, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **DRVA in**

DRVA in, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **KARBO**

KARBO, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PAKETI**

PAKETI, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **IV. SCHUMI**

IV. SCHUMI, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Dolenjska cesta**

Dolenjska cesta, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **2951**

2951, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PREMOG**

PREMOG, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **DRVA in**

DRVA in, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **KARBO**

Kapital

Kapital, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Bančno kom. zavod**

Bančno kom. zavod, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Zagrebska konces.**

Zagrebska konces., ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **posredovalnica**

posredovalnica, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Izgubljeno**

Izgubljeno, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Damski klub**

Damski klub, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Družabnika**

Družabnika, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Lokali**

Lokali, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Delavnico**

Delavnico, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Manjša špecerijska**

Manjša špecerijska, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **trgovina**

trgovina, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Špecerijsko**

Špecerijsko, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **trgovino**

trgovino, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Posest**

Posest, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **V Brežicah**

V Brežicah, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Novo hišico**

Novo hišico, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Zima, zima...**

Zima, zima..., ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Ostanki**

Ostanki, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Stanovanje**

Stanovanje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Stanovanja**

Stanovanja, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Enosob. stanovanje**

Enosob. stanovanje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **2-sobno stanovanje**

2-sobno stanovanje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Stanovanje**

Stanovanje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Stanovanja**

Stanovanja, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Trisobno stanovanje**

Trisobno stanovanje, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Soboda**

Soboda, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Sobo**

Sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Pisalni stroj**

Pisalni stroj, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **2951**

2951, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PREMOG**

PREMOG, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **DRVA in**

DRVA in, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **KARBO**

KARBO, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PAKETI**

PAKETI, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **IV. SCHUMI**

IV. SCHUMI, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Dolenjska cesta**

Dolenjska cesta, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **2951**

2951, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PREMOG**

PREMOG, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **DRVA in**

DRVA in, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **KARBO**

KARBO, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **PAKETI**

PAKETI, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **IV. SCHUMI**

IV. SCHUMI, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Dolenjska cesta**

Dolenjska cesta, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **2951**

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**

Opremljeno sobo, ki ima veliko izkušnjo, se pripravlja na delo. Zanimanje pri: **Opremljeno sobo**